

UZASADNIENIE

W kwietniu 2016 r. wszedł w życie Program „Rodzina 500+”. Wprowadził on powszechne od drugiego dziecka świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko. Było to nowe otwarcie polityki rodzinnej, która jest jednym z najważniejszych priorytetów Rządu.

Po roku od startu Programu można jednoznacznie stwierdzić, że realizuje on założone cele.

Przedkładany projekt ustawy jest kolejnym punktem rozwoju skutecznej i efektywnej polityki rodzinnej, której głównym celem jest zachęcenie polskich rodzin do posiadania większej liczby dzieci, likwidacja kolejnych barier w posiadaniu dzieci oraz wprowadzanie kolejnych, znaczących ułatwień w ich wychowywaniu.

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin jest realizacją rekomendacji zawartych w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 4 kwietnia 2017 r. „Przeglądzie systemów wsparcia rodzin”. Przegląd przygotowany przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadzony został na podstawie art. 54 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195, z późn. zm.). Zawiera on rekomendację, co do zmian w systemach wsparcia rodzin.

Projekt ustawy wprowadza zmiany przede wszystkim w następujących ustawach:

1. ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
2. ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518, z późn. zm.),
3. ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169, z późn. zm.),
4. ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2017 r. poz. 489),
5. ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785, z późn. zm).

W tej nowelizacji nie proponuje się systemowych zmian w zakresie poprawy egzekucji alimentów (zapowiedziany w Przeglądzie tzw. pakiet alimentacyjny), ponieważ wymaga on szerszych konsultacji oraz współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Stosowny projekt ustawy dotyczący tej kwestii zostanie przedstawiony w późniejszym terminie.

I. Zmiany w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci stanowi realizację rządowego Programu „Rodzina 500+”, wprowadziła ona do systemu prawnego nowy rodzaj świadczeń pieniężnych na dzieci- świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przysługuje, jeśli dochód w przeliczeniu na członka rodziny nie przekracza 800 zł, a w przypadku, gdy w rodzinie znajduje się dziecko niepełnosprawne - 1200 zł. Natomiast świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko przysługuje niezależnie od osiąganego dochodu.

Ocena dotychczasowych skutków wprowadzenia Programu „Rodzina 500+” jest jednoznacznie pozytywna. Program realizuje 3 podstawowe cele jakie zostały przed nim postawione – inwestycji w rodzinę, redukcji ubóstwa wśród dzieci oraz pronatalistyczny. Ważne jest także przywracanie rodzinom godności, zachęcanie młodych by nie emigrowali, czy przywracanie obywatelom wiary w państwo.

Z tego względu nie proponuje się zmiany podstawowych zasad Programu „Rodzina 500+”. Nadal będzie to nieopodatkowane świadczenie w wysokości 500 zł, wypłacane do 18. roku życia dziecka, z kryterium dochodowym (800/1200 zł netto na osobę w rodzinie) obowiązującym jedynie na pierwsze dziecko.

Niniejszy projekt ustawy ma na celu, przede wszystkim wprowadzenie zmian, które umożliwią redukcję niepożądanych zjawisk, które zaobserwowano – choć nie mają one masowego charakteru - w trakcie pierwszego roku realizacji rządowego Programu „Rodzina 500+”, takich jak: dopasowywanie dochodu do kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, niezgodne ze stanem faktycznym deklarowanie przez rodziców samotnego wychowywania dziecka, w celu wyłączenia drugiego z rodziców ze składu rodziny i jego dochodu, deklarowanie w oświadczeniach składanych przez osoby prowadzące działalność, rozliczające się w formie karty podatkowej lub ryczałtu ewidencjonowanego, zaniżonego dochodu pozwalającego spełnić kryterium dochodowe.

Dodatkowo, niniejszy projekt doprecyzowuje niektóre przepisy ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w tym dotyczące ustalania prawa do świadczenia

wychowawczego na dzieci pozostające pod opieką naprzemienną rodziców nie tworzących rodziny, a także ujednocila i doprecyzowuje przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów .

Projektowane zmiany polegają na wprowadzeniu do ww. ustawy zmian w zakresie:

- 1) wyłączenia stosowania mechanizmu utraty dochodu w przypadku utraty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w tym pozarolniczej działalności gospodarczej przez daną osobę oraz ponownego zatrudnienia tej osoby w krótkim odcinku czasu u tego samego pracodawcy, zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpocznie pozarolniczą działalność gospodarczą.**

W trakcie pierwszego roku realizacji Programu „Rodzina 500+”, do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej napływały sygnały z gminnych organów właściwych, że niekiedy dochodziło do dopasowywania przez wnioskodawców i członków ich rodzin osiąganego dochodu do kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko przez np. rozwiązywanie stosunku pracy, a następnie ponowne jego nawiązywanie z tym samym pracodawcą na innych warunkach, co pozwalało skorzystać z instytucji utraty dochodu.

Jednocześnie z danych statystycznych zbieranych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki i Społecznej wynika, że w ostatnim kwartale 2016 r. składano przeciętnie ok. 40 tys. wniosków o świadczenie wychowawcze miesięcznie, co przekracza liczbę urodzeń i szacowanej liczby dzieci uprawnionych do świadczenia w tym okresie (w IV kwartale 2016 r. 33 tys. urodzeń miesięcznie, przy szacowanej liczbie uprawnionych ok. 18 tys.).

W związku z powyższym, aby skutecznie zapobiec zjawisku dopasowywania dochodu, proponuje się wprowadzenie w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci regulacji, które wyłącza stosowanie przepisów dotyczących utraty i uzyskania dochodu w sytuacji, gdy wnioskodawca lub członek jego rodziny utraci dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej i w okresie 3 miesięcy od daty utraty dochodu ponownie uzyska dochód u tego samego pracodawcy, zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpocznie pozarolniczą działalność gospodarczą.

Ponadto, zgodnie z proponowanym art. 18 ust. 5a ww. ustawy, organ właściwy, po upływie 3 miesięcy licząc od dnia zgłoszonej utraty dochodu, będzie miał obowiązek weryfikacji ustalonego prawa do świadczenia wychowawczego pod kątem ustalenia, czy finalnie nie zaistniały opisane wyżej okoliczności wyłączające zastosowanie mechanizmu utraty i uzyskania dochodu wraz z ewentualnym ustaleniem obowiązku zwrotu świadczeń nienależnie pobranych.

Zgodnie z proponowanym przepisem przejściowym projektowanej ustawy powyższa regulacja będzie miała zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres rozpoczynający się od dnia 1 października 2017 r.

2) ustalania dochodu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Proponuje się wprowadzenie do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, nowych regulacji dotyczących ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Obecnie ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w ww. zakresie odsyła do przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którymi, osoby prowadzące działalność, rozliczające się w formie uproszonej (karta podatkowa lub ryczałt ewidencjonowany) składają, niepodlegające weryfikacji oświadczenie, w którym, w sposób dowolny, deklarują wysokość swojego dochodu z ww. działalności.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą w przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, organ właściwy przyjmie że dana osoba uzyskuje dochód miesięczny w wysokości ogłaszanej corocznie w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw rodziny. Minister ogłaszać będzie ten dochód na podstawie badań prowadzonych przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

3) przepisów dotyczących warunków przyznawania świadczenia wychowawczego osobom deklaruującym samotne wychowywanie dzieci.

W obecnym stanie prawnym, brak jest w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci regulacji wskazujących, że brak ustalenia przez osobę samotnie wychowującą dziecko alimentów na dziecko od drugiego z rodziców na podstawie tytułu pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, skutkuje brakiem prawa do świadczenia wychowawczego.

W konsekwencji, ustalenie alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców, nie jest konieczne do uzyskania przez osobę deklarującą samotne wychowywanie dziecka, prawa do świadczenia wychowawczego na to dziecko (w odróżnieniu do przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, gdzie warunkiem otrzymania zasiłku rodzinnego i dodatków przez osobę samotnie wychowującą dziecko, jest wymóg ustalenia alimentów na rzecz dziecka od jego rodzica).

W związku z napływającymi do MRPiPS sygnałami o pojawiających się przypadkach składania przez rodziców dziecka, którzy nie są małżeństwem, niezgodnych ze stanem faktycznym, oświadczeń, że są osobami samotnie wychowującymi dziecko, przede wszystkim w celu wyłączenia drugiego z rodziców ze składu rodziny i jego dochodu, proponuje się wprowadzenie dla osoby deklarującej samotne wychowywanie dziecka, wymogu ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego rodzica. Założeniem proponowanego przepisu art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest, by świadczenie wychowawcze na dziecko było przyznawane osobie samotnie wychowującej dziecko dopiero po wyczerpaniu możliwości dochodzenia świadczeń alimentacyjnych od drugiego rodzica dziecka, chyba, że z przyczyn obiektywnych, tj. np. gdy drugi z rodziców nie żyje, lub ojciec dziecka jest nieznany, jest to niemożliwe.

Proponowana zmiana jest ponadto zgodna z konstytucyjną zasadą pomocniczości państwa, zgodnie z którą, państwo wspiera rodziny z dziećmi, jednak w pierwszej kolejności obowiązek zaspokojenia potrzeb dziecka spoczywa na jego rodzicach. Jak zostało wyżej wskazane, analogiczne rozwiązanie od 2005 r. sprawdza się w ustawie o świadczeniach rodzinnych, w zakresie prawa do zasiłku rodzinnego dla osób deklarujących samotne wychowywanie dziecka.

4) organizacji sposobu rozpatrywania spraw z zakresu unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zmiany w art. 11 ust. 1 i 3, art. 14 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2, art. 15 ust. 1 i 2, art. 16 ust. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 i 11, art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,

dotyczą zmian w zakresie organizacji rozpatrywania spraw o świadczenia wychowawcze, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Zaproponowane regulacje polegają na przekazaniu realizacji ww. zadania wojewodom. Obecnie, zadanie w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji realizują marszałkowie województw, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Konieczność zmiany w tym zakresie wynika z niewydolności jednostek organizacyjnych samorządu województwa realizujących ww. zadanie.

Należy podkreślić, że wciąż występują bardzo duże opóźnienia w realizacji wniosków o świadczenia wychowawcze przez marszałków województw w sprawach unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (wg. stanu na 31 grudnia 2016 r., spośród 57,4 tys. wniosków o świadczenia wychowawcze oczekujących na rozpatrzenie, 40,4 tys., tj. 70%, to wnioski wciąż oczekujące na rozpatrzenie przez marszałków województw).

Potwierdzeniem niewydolności marszałków województwa były bardzo liczne skargi obywateli, którzy wskazują, że pomimo upływu wielu miesięcy od złożenia wniosku wciąż oczekują na rozpatrzenie swoich spraw przez marszałków województw i wypłatę świadczenia wychowawczego.

Proponowana zmiana ma zapewnić lepszą organizację rozpatrywania spraw o świadczenia wychowawcze w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i wpłynąć na ich terminowe rozpatrywanie.

Zgodnie z proponowanymi regulacjami, wojewoda będzie mógł, w formie pisemnej, upoważnić pracownika urzędu wojewódzkiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Ponadto proponuje się, aby pracownicy samorządów województwa prowadzący postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych lub świadczenia wychowawczego realizowanych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego, z dniem 1 stycznia 2018 r. stali się pracownikami służby cywilnej w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1345, 1605, 1807, 1948 i 2260) właściwych urzędów wojewódzkich, bez przeprowadzania naboru do tej służby.

Proponuje się aby powyższe zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Konsekwencją powyższych zmian jest konieczność uregulowania trybu odwoławczego, trybu rozstrzygania sporów o własność i trybu skargowego. Zmiana w art. 28 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, polega na wskazaniu, że organami

wyższego stopnia w stosunku do wojewodów prowadzących postępowania w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, realizowanych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego, są samorządowe kolegia odwoławcze. Taka regulacja, będąca przepisem szczególnym w stosunku do art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego zapewni dotychczasowy oraz jednolity tryb odwoławczy od decyzji administracyjnych wydawanych w ww. sprawach.

W pozostałych sprawach, nieuregulowanych w ustawie, zgodnie z brzmieniem zmienianego ww. art. 28, zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym, spory kompetencyjne pomiędzy wojewodą, a organem właściwym będą rozstrzygane przez Naczelny Sąd Administracyjny - zgodnie z przepisami art. 22 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 4 i art. 15 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Z kolei spory o właściwość pomiędzy wojewodami będą rozstrzygane przez ministra właściwego ds. administracji publicznej – zgodnie z art. 22 § 1 pkt 6 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Skargi na działalność wojewody w zakresie realizacji świadczeń w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego będą rozpatrywane w trybie uregulowanym przez Kodeks postępowania administracyjnego - zgodnie z art. 229 pkt 6 Kodeksu postępowania administracyjnego. Skargi te będzie rozpatrywał minister właściwy ds. rodziny (w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej właściwą komórką organizacyjną w tych sprawach będzie Departament Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego).

5) sposobu publikowania przez ministra właściwego do spraw rodziny wzoru wniosku o świadczenie wychowawcze oraz załączników do wniosku.

Proponuje się, aby wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i wzory załączników do tego wniosku był zamieszczane na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny. Obecnie wzór wniosku oraz załączniki do niego są określane w formie rozporządzenia ministra właściwego do spraw rodziny. Rozwiązanie takie pozwoli na usprawnienie procesu przygotowania i publikacji

wzorów wniosków o świadczenie wychowawcze oraz wzorów załączników do tego wniosku, między innymi w związku z upowszechnieniem elektronicznej drogi składania wniosków.

6) wydłużenia okresu składania wniosków o świadczenie wychowawcze na kolejny okres świadczeniowy, ich rozpatrywania i wypłaty przyznanych świadczeń wychowawczych.

Zmiana w art. 21 dotyczy zmiany terminów składania i rozpatrywania wniosków o świadczenie wychowawcze.

W obecnym stanie prawnym, wnioski o świadczenie wychowawcze oraz o świadczenia z funduszu alimentacyjnego będą przyjmowane na kolejny, roczny okres świadczeniowy, od 1 sierpnia 2017 r., natomiast wnioski o zasiłek rodzinny z dodatkami oraz specjalny zasiłek opiekuńczy od 1 września 2017 r. Spowoduje to kumulację dużej liczby wniosków składanych w organów właściwych w krótkim okresie czasu, co może zagrozić sprawnej i szybkiej realizacji tych świadczeń.

W związku z ww. zjawiskiem kumulacji okresów składania i rozpatrywania wniosków na kolejne roczne okresy świadczeniowe/zasiłkowe, proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym, wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na kolejny okres składane drogą elektroniczną będą przyjmowane od dnia 1 lipca danego roku – rozwiązanie to zostanie zastosowane po raz pierwszy od dnia 1 lipca 2018 r. W pozostałych przypadkach (wnioski składane osobiście lub przesłane pocztą), wnioski o świadczenie wychowawcze będą, tak jak dotychczas, przyjmowane od 1 sierpnia danego roku.

Ponadto, aby uniknąć kolejek oraz zapewnić gminom wystarczający czas na prawidłowe rozpatrzenie wniosków o świadczenie wychowawcze na kolejny okres, proponuje się wydłużenie maksymalnych okresów ich rozpatrywania i wypłaty przyznanych świadczeń wychowawczych (oczywiście, uwzględniając liczbę wniosków w danej gminie i możliwości organizacyjne, każda gmina może rozpatrywać wnioski na bieżąco wcześniej niż w maksymalnych, ustawowo określonych terminach).

7) ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na dzieci pozostające pod opieką naprzemienną rodziców nie tworzących rodziny.

Zmiana w art. 2 pkt 16 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, dotyczy doprecyzowania definicji rodziny w zakresie dotyczącym opieki naprzemiennej.

Konieczne jest doprecyzowanie przepisów dotyczących ustalania prawa do świadczeń wychowawczych w sytuacji, gdy z rozstrzygnięć sądu wynika, że rodzice będą sprawowali nad dzieckiem tzw. opiekę naprzemienną. Zgodnie z proponowanym brzmieniem ww. przepisu, dziecko będzie zaliczało się jednocześnie do członków rodzin obojga rodziców, w sytuacji gdy będzie ono, zgodnie z orzeczeniem sądu, pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych lub żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu w przypadku, gdy opieka naprzemienna będzie sprawowana w porównywalnych i powtarzających się okresach. Powyższe doprecyzowanie uwzględnia orzecznictwo wojewódzkich sądów administracyjnych jakie pojawiło się w tym zakresie.

Konsekwencją powyższej zmiany jest doprecyzowanie przepisu dotyczącego wysokości przysługującego świadczenia wychowawczego w sytuacji gdy dziecko jest pod opieką naprzemienną. Proponuje się zmianę art. 5 ust. 2 oraz dodanie art. 5 ust. 2a ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zgodnie z którą, kwota świadczenia wychowawczego w takim przypadku (opieki naprzemienną), ustalana będzie każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego za dany miesiąc świadczenia wychowawczego.

8) katalogu okoliczności uznawanych za utratę i uzyskania dochodu.

Proponowana zmiana w art. 2 pkt 19 lit. b ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, stanowi doprecyzowanie, zgodnie z którym, za utratę dochodu uważać się będzie utratę zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, a nie utratę prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych. Analogicznie, zgodnie z nowym brzmieniem art. 2 pkt 20 lit. b ww. ustawy, uzyskaniem dochodu będzie uzyskanie zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, co ujednotoczy zapisy katalogu okoliczności uznawanych za utratę/uzyskanie dochodu.

Powyższe zmiany stanowią doprecyzowanie definicji utraty i uzyskania dochodu, zawartych w ww. ustawie w powyższym zakresie i jej ujednoczenie.

9) zakresu danych zawartych we wniosku o świadczenie wychowawcze.

Zmiana w art. 13 ust. 3 pkt 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, precyzuje zakres danych we wniosku osoby występującej o przyznanie świadczenia wychowawczego poprzez rozszerzenie ich o datę urodzenia oraz numer telefonu.

10) sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Zmiany w art. 30 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, dotyczącym sprawozdawczości rzeczowo - finansowej z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, wynikają z konieczności dostosowania tego przepisu do projektowanej zmiany, zakładającej, że organem prowadzącym postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, będzie wojewoda.

Jednocześnie proponuje się, aby wzór sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, analogicznie jak wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego i załączników, był zamieszczany na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny. Obecnie stanowi on załącznik do rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

11) weryfikacji spełnienia warunków uprawniających do świadczenia wychowawczego, w szczególności dotyczącego zamieszkiwania w Polsce

Proponuje się wprowadzenie przepisu szczególnego, wskazującego, że w przypadku wątpliwości co do spełnienia przez osobę otrzymującą świadczenie wychowawcze warunków uprawniających do tego świadczenia w szczególności, określonego w art. 1 ust. 3 ustawy, warunku zamieszkiwania w Polsce, organ właściwy będzie wzywał osobę otrzymującą świadczenie wychowawcze do osobistego złożenia, w wyznaczonym terminie, odpowiednich wyjaśnień potwierdzających spełnianie ww. warunków.

Wyplata świadczenia wychowawczego podlegać będzie wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca to świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego. W przypadku zaś udzielenia wyjaśnień, świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca, w którym wpłynęły wyjaśnienia, do końca okresu, w jakim przysługuje świadczenie wychowawcze, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

Powyższe rozwiązanie ma na celu eliminację sygnalizowanych przypadków pobierania świadczenia wychowawczego przez osoby, które nie zamieszkują w Polsce, a jedynie w celu uzyskania finansowanego z budżetu państwa świadczenia, deklarują spełnienie ustawowego warunku zamieszkiwania w Polsce (takie przypadki mają miejsce zwłaszcza

przy ubieganiu się o świadczenie wychowawcze on-line, kiedy to nie jest wymagane osobiste złożenie wniosku w gminnym organie właściwym.

12) umożliwienia ministrowi właściwemu do spraw rodziny przekazywania osobom pobierającym świadczenie wychowawcze informacji związanych z uprawnieniami dla rodzin

Projektowana ustawa wprowadza rozwiązanie mające na celu w znaczny sposób ułatwić rodzinom korzystanie i ubieganie się o różnorakie uprawnienia przysługujące dla rodzin. Proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym, minister właściwy do spraw rodziny będzie mógł przekazywać na wskazany we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego adres poczty elektronicznej (adres ten dana osoba będzie podawała, jeżeli będzie go posiadać) informacje związane z uprawnieniami dla rodzin. Będą to informacje o charakterze ogólnym (niewymagającym doręczenia w trybie kpa).

II. Zmiany w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych

Projektowane zmiany polegają na wprowadzeniu do ww. ustawy zmian w zakresie:

- 1) anulowania planowanego od dnia 1 listopada 2017 r. wzrostu kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wzrostu wysokości świadczeń rodzinnych.**

Ostatnia weryfikacja kwot progów dochodowych i świadczeń rodzinnych przeprowadzona została w roku 2015 na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. poz. 1238). Weryfikacja dotyczyła ok. dwóch milionów świadczeniobiorców, których przeciętna wysokość świadczeń rodzinnych wynosiła 157 zł. Weryfikacja ta zakłada wzrost kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wzrost niektórych świadczeń rodzinnych w listopadzie 2017 r. o ok. 5-7 zł.

Wzrost ten trudno uznać za istotny z punktu widzenia budżetu domowego, natomiast stanowi bardzo istotne obciążenie dla budżetu państwa. Dlatego też proponuje się rezygnację z planowanego na listopad 2017 r. trzeciego etapu weryfikacji.

Należy podkreślić, że sytuacja rodzin z dziećmi na wychowaniu po przeprowadzonej w 2015 r. weryfikacji świadczeń rodzinnych uległa diametralnej zmianie, z uwagi na wprowadzenie w kwietniu 2016 r. programu Rodzina 500+.

Do czasu uruchomienia programu zaledwie nieco ponad 2 mln dzieci objętych było wsparciem finansowym ze strony państwa (na podstawie świadczeń rodzinnych). W przypadku tych rodzin wprowadzenie Programu „Rodzina 500+” spowodowało 4-krotny wzrost pomocy z budżetu państwa (157 zł z tytułu świadczeń rodzinnych do ok. 657 zł na dziecko). Według szacunków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udział wydatków budżetu państwa na politykę rodzinną w latach 2014 r. i 2015 r. wynosił odpowiednio 1,7 i 1,8% PKB. Szacuje się, że dzięki wprowadzeniu Programu „Rodzina 500+” udział wydatków na politykę rodzinną wzrośnie do ponad 3% PKB w 2017 r. Wydatki na politykę rodzinną z budżetu państwa wyniosły 29 mld zł w 2014 r. i 33 mld zł w 2015 r. W 2017 r. wysokość wydatków na politykę rodzinną prognozowana jest na poziomie 59 mld zł.

Dodatkowo do dochodów, na podstawie których ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych nie jest wliczane świadczenie wychowawcze co de facto powoduje podniesienie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych.

2) uzupełnienia katalogu dochodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składających się na dochód, na podstawie którego ustalane jest prawo do uzależnionych od dochodu świadczeń rodzinnych, o finansowane ze środków Unii Europejskiej, stypendia lub zasiłki przyznawane osobom bezrobotnym.

Powyższa zmiana wynika z faktu, iż w obecnym stanie prawnym, ma miejsce całkowicie nieuzasadniona sytuacja premiowania osób otrzymujących ww. stypendia lub zasiłki, które nie dość, że nie są opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, to dodatkowo nie są dochodem w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Gdy tymczasem, w przypadku osób bezrobotnych otrzymujących zasiłki lub stypendia finansowane ze środków państwowego funduszu celowego (z Fundusz Pracy), zasiłki te i stypendia składają się na dochód w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Biorąc pod uwagę, że do definicji dochodu zwartej w art. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych odwołują się również przepisy ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zmiana ta będzie miała również wpływ na ustalanie dochodu rodziny dla osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

3) ustalania dochodu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą podlegającą opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Obecnie, osoby rozliczające się według ww. zasad (ryczałt ewidencjonowany, karta podatkowa), ubiegając się o świadczenia rodzinne składają oświadczenie, w którym deklarują wysokość swojego dochodu. Organy właściwe ustalające prawo do świadczeń rodzinnych nie mają możliwości weryfikacji prawdziwości takiego oświadczenia, a wynika to ze specyfiki tego rodzaju opodatkowania.

Zaproponowany, w dodawanym w art. 5 ust. 7a ustawy o świadczeniach rodzinnych mechanizm, ma na celu urealnienie deklaracji dotyczących osób ubiegających i członków rodzin osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, prowadzących działalność, które rozliczają się w formie ryczałtu ewidencjonowanego lub karty podatkowej. Mechanizm ten został opisany powyżej, w części dotyczącej z zmian w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

4) doprecyzowania art. 6 ustawy poprzez wskazanie, że zasiłek rodzinny na osoby w wieku powyżej 18 r. życia, spełniające warunki do jego przyznania, w przypadku zakończenia nauki w szkole wyższej przysługuje do końca roku akademickiego w którym nastąpiło zakończenie nauki w szkole wyższej, nie dłużej niż do ukończenia 24 r. życia.

Konieczność doprecyzowania wynika z faktu, że część organów właściwych, a także organów odwoławczych odmawiała przyznania lub uchylała prawo do zasiłku rodzinnego już od dnia, w którym dziecko lub osoba ucząca się złożyła egzamin dyplomowy.

5) doprecyzowania art. 10 ust. 2 ustawy przez wskazanie, że z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje jeden dodatek do zasiłku rodzinnego niezależnie od liczby dzieci, nad którymi został udzielony urlop wychowawczy.

Dodatek ten, odkąd istnieje, tj. od 1 maja 2004 r. (jak i funkcjonujący przez 1 maja 2004 r. zasiłek wychowawczy) zawsze był dodatkiem z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego i związanej z tym utraty zatrudnienia. Niezależnie od pojawiającego się orzecznictwa sądowo-administracyjne całkowicie sprzecznego z celem dodatku, wysokość tego dodatku nie jest i nigdy nie była uzależniona od liczby dzieci, nad którymi rodzic sprawuje opiekę w trakcie urlopu wychowawczego – niezależnie od liczby dzieci urodzonych podczas jednego porodu, rodzic ma prawo tylko do jednego urlopu wychowawczego i z tego tytułu przysługuje ww. dodatek. Preferencją w przypadku porodów mnogich jest wydłużony do 36 miesięcy okres pobierania ww. dodatku (przy urodzeniu jednego dziecka jest to okres 24 miesięcy).

Poza tym, w przypadku, gdy rodzic pobiera dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, to na każde z urodzonych dzieci przysługuje także zasiłek rodzinny, dodatek z tytułu urodzenia dziecka oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Oznacza to, że w powyższej sytuacji, rodzic bliźniąt otrzyma co miesiąc 590 zł (400 zł dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego + 2 x 95 zł zasiłku rodzinnego na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia) oraz 4000 zł świadczeń jednorazowych (2 x 1000 zł dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka + 2 x 1000 zł jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka) w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jednocześnie należy podkreślić, że dzięki wprowadzeniu Programu „Rodzina 500 +”, który premiuje rodziny w których znajduje się większa liczba dzieci, ww. rodzic bliźniąt otrzyma co miesiąc dodatkowe 1000 zł (2 x 500 zł świadczenia wychowawczego). Wynika to z faktu, że osoba uprawniona do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do tego zasiłku, będzie też uprawniona do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko ponieważ kryterium dochodowe uprawniające do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko (800 zł lub 1200 zł, jeśli członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko) jest wyższe od kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego (odpowiednio 674 zł i 764 zł).

Zatem, w obecnym stanie prawnym, rodzic bliźniąt, który pobiera dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (powinien pobierać tylko i wyłącznie jeden dodatek), otrzyma w związku z wychowywaniem tychże bliźniąt, co miesiąc 1590 zł oraz jednorazowo 4000 zł świadczeń finansowanych z budżetu państwa – niewątpliwie jest to bardzo znaczne wsparcie ze środków budżetu państwa.

- 6) zmianę w art. 15b ust. 4 ustawy przez wskazanie, że jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka nie przysługuje w sytuacji, gdy osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd na rzecz dziecka od drugiego rodzica dziecka.**

Powyższy warunek ustalenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka nie będzie dotyczył sytuacji kiedy:

a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,

b) ojciec dziecka jest nieznany,

c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,

d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Powyższa zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych organów właściwych realizujących zadania z zakresu świadczeń rodzinnych. Zaproponowane przepisy są analogiczne jak funkcjonujące od 2005 r. zasady ustalania prawa do zasiłku rodzinnego.

- 7) doprecyzowanie art. 27 ust. 5 ustawy ma na celu zapewnienie jednolitości stosowania przepisów ustawy przez organy właściwe i jednoznacznego wskazania, że nie jest możliwa kumulacja wielu rodzajów świadczeń finansowanych z budżetu państwa, które są związane z brakiem aktywności zawodowej spowodowanej opieką nad z dzieckiem lub innym członkiem rodziny.**

- 8) doprecyzowanie art. 16a i art. 17 ustawy poprzez dodanie zapisu, że status poszukującego pracy lub bezrobotnego nie ma wpływu na prawo opiekuna osoby niepełnosprawnej do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.**

Wprowadzenie powyższej zmiany ma przede wszystkim na celu zapewnienie ciągłości otrzymywania ww. świadczeń opiekuńczych w przypadku oczekiwania na wydanie kolejnego orzeczenia potwierdzającego odpowiednią niepełnosprawność osoby niesamodzielnej wymagającej opieki. Proponowane zapisy są zgodne z ugruntowanym już od wielu lat

orzecnictwem sądowo - administracyjnym, zgodnie z którym opiekun niesamodzielnej osoby niepełnosprawnej, który nie wykonuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad tą osobą, ma prawo otrzymywać ww. świadczenia opiekuńcze nawet jeśli jest zarejestrowany w urzędzie pracy.

Analogiczne doprecyzowanie proponuje się w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Pozostałe zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych mają charakter precyzujący - konieczność ich wprowadzenia wynika z faktu, że powinny one być spójne z analogicznymi, projektowanymi przepisami ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Zatem, w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, należy ukształtować zmiany w przepisach obu ustaw w sposób jednolity.

III. Zmiany w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Projektowane zmiany w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów są zmianami doprecyzującymi analogicznymi do proponowanych zmian przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Jednocześnie, jak zostało wyżej wskazane, zamieszczone w Przeglądzie systemów wsparcia rodzin zmiany związane z egzekucją świadczeń alimentacyjnych procedowane będą odrębna ustawą.

IV. Zmiany w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 obowiązuje od 2011 r. W 2010 r. funkcjonowało w ramach systemu ochrony zdrowia 511 żłobków i oddziałów żłobkowych, które dysponowały ok. 32,5 tys. miejsc opieki. Obecnie (wg. stanu na dzień 16 maja 2017 r.) funkcjonuje ok. 3,7 tys. instytucji opieki (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie) na ponad 100,4 tys. miejsc opieki. Oznacza to, że opieką objętych jest, uwzględniając dzieci pod opieką niań, ok. 11,2% dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3, podczas gdy w 2010 r. było to 3% dzieci. Należy przy tym zauważyć, że opieką w żłobkach i klubach

dziecięcych objętych jest tylko ok. 2-3% dzieci w wieku do ukończenia 1 r.ż. Zatem, gdyby wziąć pod uwagę jedynie liczbę dzieci w wieku powyżej 1 r.ż. do 3 r.ż., to obecnie opieką objętych jest 14,5% takich dzieci.

Przeważającą większość instytucji opieki stanowią żłobki, które dysponują również największą liczbą miejsc. Dodatkowo występuje dysproporcja pomiędzy sektorem publicznym i niepublicznym. Stale wzrasta liczba żłobków i klubów dziecięcych utworzonych przez inne podmioty niż gmina (przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej) – z 215 w 2011 r. (38% wszystkich) do 2 162 w 2016 r. (78%). Znacząco wolniej wzrasta liczba gminnych instytucji opieki – z 356 w 2011 r. do 623 w 2016 r. Natomiast spada ich udział w ogólnej liczbie instytucji opieki, z odpowiednio 62% do 22%. Pomimo systematycznego wzrostu, instytucje opieki funkcjonują jedynie na terenie 29% gmin (na koniec 2016 r.).

Rozwój systemu opieki nad najmłodszymi dziećmi jest wspierany ze środków budżetu państwa – od 2015 r., co roku, przeznaczana się 151 mln zł w ramach *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH”*. Jednakże należy podkreślić, że w latach 2011-2015 średniorocznie powstawało ok. 3 tys. miejsc opieki, natomiast od 2016 r. wzrost liczby miejsc uległ przyspieszeniu do ok. 5,6 tys. miejsc w 2016 r. i ok. 12 tys. zadeklarowanych do utworzenia w 2017 r.

Pomimo stałego wzrostu, tak samej liczby instytucji, jak i miejsc w tych instytucjach, potrzeby w tym obszarze są ogromne. Jako 3 główne problemy w tym obszarze należy wskazać:

1. Niewystarczającą liczbę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Biorąc pod uwagę cel postawiony w „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” jakim jest planowane zapewnienie do 2030 r. miejsc opieki dla 33% dzieci w wieku do 3 r.ż., konieczne jest utworzenie jeszcze ok. 110 tys. miejsc (jeśli brać pod uwagę dzieci w wieku powyżej 1 r.ż. do ukończenia 3 r.ż.).

2. Niewielką liczbę gmin posiadających instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

W ponad 70% gmin w Polsce brak jest jakichkolwiek instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Wysokie koszty prowadzenia instytucji i wysokie opłaty ponoszone przez rodziców.

Wg danych pochodzących ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w instytucjach publicznych albo otrzymujących dotację z budżetu gminy, szacunkowy przeciętny miesięczny koszt związany z pobytem dziecka (na który składają się koszty bezpośrednie m.in. wynagrodzenia osób sprawujących opiekę nad dziećmi oraz koszty pośrednie m.in. koszty administracyjne) i koszty związane z wyżywieniem (koszt m.in. artykułów żywnościowych, wynagrodzenia kucharki lub intendenta) w przeliczeniu na 1 miejsce w skali 2015 r. wynosił **średnio 995 zł w żłobku**, wahając się od ok. 700 zł do 1 200 zł. Przy czym, jak wynika z dodatkowego badania, najwyższe koszty funkcjonowania ponoszone są w instytucjach gminnych, przy czym właśnie w tych instytucjach rodzice ponoszą najniższe opłaty, tj. ok. 25% kosztów całkowitych. Natomiast w instytucjach niegminnych opłaty ponoszone przez rodziców wahają się od 70% (instytucje dofinansowywane) do 100% kosztów całkowitych.

Biorąc powyższe pod uwagę, proponuje się wprowadzenie zmian, które ułatwią zakładanie i prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, co zwiększy liczbę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a tym samym umożliwi rodzicom łączenie obowiązków zawodowych z rodzinnymi. Projektowane zmiany mają na celu obniżenie kosztów funkcjonowania miejsc, co powinno wiązać się z obniżeniem opłat ponoszonych przez rodziców.

Przewiduje się, że wprowadzone w ustawie zmiany w zakresie sanitarno-lokalowym przyczynią się do zwiększenia liczby miejsc w już istniejących żłobkach oraz powstania większej liczby miejsc w nowotworzonych instytucjach, ale w tym celu konieczne jest zwiększenie środków przeznaczanych na powstawanie nowych miejsc opieki. Obecnie żłobki, kluby dziecięce oraz dzienni opiekunowie powstają w znacznej mierze dzięki środkom z budżetu państwa w kwocie 151 mln zł przeznaczonych na *Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH plus”* oraz środkom z Unii Europejskiej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (w perspektywie 2014-2020 ok. 400 mln euro zostało zabezpieczonych na ten cel).

Proponuje się zatem umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw pracy przeznaczenia dodatkowo kwoty 250 mln zł rocznie z Funduszu Pracy na powstawanie

instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (przez okres 5 lat) oraz zabezpieczenie w rezerwie celowej budżetu państwa kwoty 250 mln zł, co oznacza zwiększenie obecnej rezerwy celowej poz. 58 o 99 mln zł. Z ww. środków zostałyby sfinansowany program wsparcia rodziców w aktywizacji zawodowej osób, które zmuszone są do rezygnacji z pracy w związku z koniecznością opieki na dziećmi do lat 3 i brakiem odpowiednich instytucji opieki.

Ponadto, rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wpłynie na wzrost zatrudnienia - do tworzonej instytucji konieczne będzie zatrudnienie opiekunów i pozostałej kadry (np. kucharek, sprzątaczek). Niewątpliwie spełnione zostaną cele zarówno programu wsparcia rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, jak również Funduszu Pracy. Dzięki proponowanemu rozwiązaniu wiele osób uzyska możliwość powrotu na rynek pracy.

Wsparcie finansowe w ramach ww. programu byłoby kierowane szczególnie do gmin w powiatach o wysokim stopniu bezrobocia (np. 150% średniej krajowej) z uwzględnieniem aktywizacji zawodowej kobiet z dziećmi na utrzymaniu do lat 3, a także liczby instytucji opieki nad dziećmi na danym terytorium kraju.

Powyższe środki sprzyjałyby aktywizacji rodziców na rynku pracy. Należy mieć bowiem na uwadze, że jednym z przyczyn bierności zawodowej młodych rodziców jest konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad najmłodszymi dziećmi z uwagi na niewystarczającą liczbę miejsc w instytucjach opieki.

Szacuje się, że w ciągu kilku lat dzięki ww. środkom wsparte zostanie utworzenie znaczna liczba miejsc, a także na skutek przekazywania części środków na funkcjonowanie instytucji w znaczący sposób zostaną obniżone opłaty ponoszone przez rodziców.

Zatem, przedstawione rozwiązania przyczynią się do wysokiej dostępności terytorialnej i finansowej tych instytucji i umożliwią rodzicom dokonywanie wyboru co do formy opieki sprawowanej nad najmłodszymi dziećmi - opieki instytucjonalnej (w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna) lub pozainstytucjonalnej (rodzina). Jest to kolejnym elementem kompleksowego programu polityki rodzinnej państwa, które pierwszym ogniwem było wprowadzenie w dniu 1 kwietnia 2016 r. Programu Rodzina 500+.

Szczegółowe zestawienie proponowanych rozwiązań zawiera tabela

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Zmieniany przepis	Jak jest obecnie	Propozycja zmian	Uzasadnienie
Zmiany w zakresie żłobków i klubów dziecięcych					
1.	Rozszerzenie listy podmiotów, które mogą założyć żłobek lub klub dziecięcy	Art. 8	Obecnie żłobek lub klub dziecięcy mogą założyć: gmina, osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.	Oprócz dotychczasowych podmiotów mogą to być jeszcze powiaty, województwa, instytucje państwowe. Proponuje się, aby instytucje państwowe zapewniały miejsca przede wszystkim dla swoich pracowników, a jeśli po zaspokojeniu zapotrzebowania w tym zakresie przyjmowały inne dzieci. Instytucje państwowe będą miały możliwość wspólnego tworzenia instytucji opieki dla dzieci w wieku do lat 3 (na przykład kilka ministerstw mogłoby założyć wspólny klub dziecięcy lub żłobek).	Rozszerzenie kręgu podmiotów mogących założyć instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 może przyczynić się do zwiększenia liczby żłobków, klubów dziecięcych oraz dziennych opiekunów - dzięki temu zwiększy się dostępność tych instytucji dla rodziców.

2.	<p>Optimalizacja wymagań w zakresie lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek</p>	<p>Art. 24 oraz par. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wymagań sanitarno-lokalowych</p>	<p>Obecnie żłobek musi mieć co najmniej dwa pomieszczenia przeznaczone na pobyt dzieci, z czego jedno pomieszczenie ma być przystosowane do odpoczynku dzieci, ponadto zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków lokalowych i sanitarnych powierzchnia każdego z tych pomieszczeń musi ulec zwiększeniu o 2,5 m² na każde kolejne dziecko, jeśli dziecko przebywa w instytucji więcej niż 5 godzin dziennie.</p>	<p>W żłobku, podobnie jak w klubie dziecięcym ma być co najmniej jedno pomieszczenie przeznaczone na pobyt dzieci, ma być również zapewnione miejsce do odpoczynku dzieci (może być w tym pomieszczeniu). W rozporządzeniu proponuje się rezygnację z podziału na pomieszczenia ze względu na czas pobytu dzieci. Proponuje się zmienić zapis par. 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wymagań sanitarno-lokalowych w taki sposób, aby nie było wątpliwości co do sposobu obliczania wymaganej powierzchni pomieszczeń - pomieszczenie przeznaczone na zbiorowy pobyt dzieci musi mieć powierzchnię co najmniej 16 m², na każde kolejne dziecko powierzchnia pomieszczenia musi zwiększać się o co najmniej 2,5 m². Przy kilku pomieszczeniach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci przy każdym kolejnym dziecku zwiększyć powinna się powierzchnia jednego z tych pomieszczeń.</p>	<p>Obecne przepisy (łącznie z przepisami rozporządzenia) znacznie utrudniają zakładanie żłobków, ponieważ wymóg posiadania co najmniej dwóch sal, których wielkość musi rosnąć proporcjonalnie do każdego dziecka powoduje, że przy większej liczbie dzieci sale te muszą mieć dużą powierzchnię, przy czym jedna z nich (sypialnia) jest używana w znacznie mniejszym stopniu, przez co większość czasu jest pusta. Proponowane rozwiązanie polegające na zniesieniu wymogu zapewnienia w żłobku co najmniej dwóch pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci oraz wymogu zwiększania powierzchni więcej niż jednego pomieszczenia na każde kolejne dziecko obniży koszty inwestycji w zakresie założenia żłobka, a także koszty bieżące związane z opłatami za wynajem oraz ogrzewanie lokalu. Obniżenie kosztów inwestycyjnych oraz bieżących związanych z założeniem i prowadzeniem żłobka spowoduje znaczny wzrost liczby żłobków, zwiększy się również liczba miejsc w żłobkach już istniejących, co wpłynie na zwiększenie dostępności tej formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (również dostępności finansowej).</p>
----	--	--	--	--	--

3.	<p>Zmiany w zakresie kwalifikacji kadry zatrudnionej w żłobku lub klubie dziecięcym</p>	<p>Art. 16 oraz art. 17</p>	<p>Obecnie opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba o kwalifikacjach pielęgniarki, położnej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, opiekunki dziecięcej, może to być również osoba, która ma co najmniej dwa lata doświadczenia w opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 lub osoba, która ma wykształcenie co najmniej średnie i ukończyła 280-godzinne szkolenie na opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym. Wolontariusz przed rozpoczęciem świadczenia pracy w żłobku lub klubie dziecięcym zobowiązany jest odbyć 40-godzinne szkolenie.</p>	<p>Proponuje się rozszerzenie listy kwalifikacji poprzez enumeratywne wymienienie dodatkowych kierunków studiów oraz dopuszczenie do pełnienia funkcji opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym osób, które ukończyły szkołę wyższą na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką lub rozwojem małego dziecka oraz odbyły 80-godzinne szkolenie uzupełniające; ponadto proponuje się wprowadzenie wymogu odbycia co dwa lata szkolenia z pierwszej pomocy, przy jednoczesnym zmniejszeniu wymogu doświadczenia jeśli osoba kandydująca na stanowisko opiekuna posiada roczne doświadczenie. Proponuje się, aby w klubie dziecięcym do którego uczęszcza więcej niż 20 dzieci była zatrudniona pielęgniarka lub położna, podobnie jak ma to miejsce w żłobku. Proponuje się w przypadku wolontariusza wprowadzenie obowiązku odbycia szkolenia z pierwszej pomocy przy jednoczesnej rezygnacji ze szkolenia zawierającego również elementy związane z radzeniem sobie ze stresem czy metodami stymulowania rozwoju dziecka.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie umożliwi dostęp do zawodu opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym osobom, które ukończyły studia, których nie były obecnie na liście kwalifikacji uprawniających do zostania opiekunem lub osób, które ukończyły studia, których program obejmował zagadnienia związane z opieką lub rozwojem małego dziecka, ale których ukończenie nie spowodowało uzyskania kwalifikacji wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy. Wprowadzenie wymogu odbywania co dwa lata szkolenia z pierwszej pomocy wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych, podobnie jak rozszerzenie wymogu zatrudnienia pielęgniarki lub położnej w klubie dziecięcym, do którego uczęszcza więcej niż 20 dzieci. W przypadku wolontariusza celem zmiany jest szybsze i mniej obciążające finansowo uzyskanie kwalifikacji niezbędnych do podjęcia pracy w żłobku lub klubie dziecięcym.</p>
----	--	------------------------------------	--	--	---

4.	<p>Zmiany w zakresie wymogów dotyczących opiekunów w żłobkach, klubach dziecięcych, dyrektorów żłobków i osób kierujących pracą klubów dziecięcych</p>	<p>Art. 15 oraz art. 28</p>	<p>Obecnie, zgodnie z art. 18 ustawy dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego oraz osobą, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, opiekunem, pielęgniarką, położną oraz wolontariuszem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi; 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona; 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd; 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne. 	<p>Proponuje się dodanie wymogu sprawdzania, czy osoba, która ma zostać zatrudniona w żłobku, klubie dziecięcym lub jako dzienny opiekun nie figuruje w bazie danych Rejestru publicznego Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Proponuje się wprowadzenie obowiązku dostarczenia zaświadczenia o niekaralności la osób ubiegających się o zatrudnienie, jak i osób fizycznych tworzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w trakcie ubiegania się o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykazu podmiotów zatrudniających dziennych opiekunów.</p>	<p>Proponowana zmiana służy zwiększeniu bezpieczeństwa dzieci w instytucjach opieki o</p>
5.	<p>Zmiana w zakresie klubu dziecięcego</p>	<p>Art. 7, 12, 22, 25</p>	<p>Obecnie klub dziecięcy jest instytucją o niższych wymogach lokalowych niż żłobek, bez wymogu zapewnienia wyżywienia dzieciom, jednakże w klubie dziecięcym dzieci mogą przebywać do 5 godzin dziennie i muszą mieć ukończony 1 rok życia.</p>	<p>Planuje się zmianę polegającą na zrównaniu żłobków i klubów dziecięcych pod względem długości pracy czy posiadaniu jednej sali z miejscem do odpoczynku, przy czym kluby dziecięce miałyby ograniczenia w liczbie dzieci - do maksymalnie 30. Zarówno żłobek jak i klub dziecięcy objęte byłyby wymogiem zapewnienia minimum jednego pomieszczenia przeznaczonego na pobyt dzieci oraz zapewnienia miejsca do wypoczynku. Klub dziecięcy byłby</p>	<p>Obecnie kluby dziecięce nie stanowią wystarczającej alternatywy dla żłobka z uwagi na ograniczenia w zakresie liczby godzin, jakie dziecko może spędzić w klubie dziecięcym w ciągu dnia. Zrównanie wymogów dla żłobków i klubów dziecięcych oraz uczynienie z klubów dziecięcych mniejszych, bardziej kameralnych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przyczyni się do zwiększenia dostępności miejsc opieki nad najmłodszymi dziećmi.</p>

				prostszy do założenia z uwagi na brak konieczności uzyskania decyzji sanepidu. Kontroli spełniania warunków sanitarnych dokonywać będzie wójt, burmistrz lub prezydent miasta (tak jak w przypadku dziennego opiekuna).	
6.	Doprecyzowanie warunków wspólnego prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego razem z przedszkolem	Art. 9b (dodanie przepisu) oraz rozporządzenie w sprawie wymagań sanitarno-lokalowych (uchylenie par. 1 ust. 4 oraz zmiana ust. 2 pkt 1)	Podmioty niegminne prowadzące żłobki lub kluby dziecięce mogą zorganizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów na podstawie zapisów ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, gminy na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. Brak jest zapisu jednoznacznie stanowiącego o możliwości prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego wraz z przedszkolem w jednym lokalu lub budynku, z możliwością zapewnienia im wspólnej kuchni, szatni oraz innych pomieszczeń, które nie są pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt dzieci.	Proponuje się wprowadzenie zapisu jednoznacznie stanowiącego o możliwości prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego w jednym lokalu z przedszkolem, także w lokalu niespełniających norm przeciwpożarowych ZLII, przy ograniczeniu liczby dzieci do 30.	Proponowana zmiana zlikwiduje występujące obecnie rozbieżności interpretacyjne w tym zakresie. Ułatwi zakładanie żłobków i klubów dziecięcych przy przedszkolach, co zwiększy dostępność tych instytucji dla rodziców - w szczególności tych, którzy mają dzieci w wieku przedszkolnym i żłobkowym.
7.	Zmiana w zakresie potwierdzania spełniania warunków lokalowo-sanitarnych	Art. 25 i 28	Obecnie, zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych potwierdza się pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej oraz	W zakresie spełniania warunków przeciwpożarowych proponuje się decyzją komendanta PSP - zarówno dla żłobków, jak i klubów dziecięcych. Spełnianie warunków sanitarnych proponuje się	Korespondencja z podmiotami prowadzącymi żłobki lub będącymi w trakcie zakładania żłobka jednoznacznie wskazuje na problemy w zakresie organu właściwego w zakresie określenia maksymalnej liczby miejsc dzieci w

			<p>właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Brak jest wymogu dołączenia opinii do wniosku o wpis żłobka do rejestru, brak jest również wytycznych co do zakresu opinii oraz jej obligatoryjnych elementów (np. w zakresie maksymalnej liczby dzieci w danej instytucji).</p>	<p>potwierdzać odmiennie w zależności od rodzaju instytucji - w przypadku żłobków proponuje się uzyskanie decyzji sanepidu, natomiast w przypadku klubów dziecięcych - uzyskanie pozytywnej opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Obligatoryjnym elementem decyzji sanepidu byłoby wskazanie maksymalnej liczby miejsc w żłobku. Ponadto proponuje się stworzenie ram prawnych do konsultacji projektów żłobka z sanepidem (w przypadku klubów dziecięcych - z wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta) oraz strażą pożarną w celu zwiększenia bezpieczeństwa inwestycyjnego w tym zakresie.</p>	<p>danym żłobku. Opinia sanepidu często nie zawiera tej liczby, a jedynie ogólnie potwierdza spełnianie warunków sanitarno-lokalowych. Od opinii nie ma środków odwoławczych, zatem podmiot, który nie zgadza się z daną opinią nie ma środków proceduralnych do jej podważenia. Ponieważ opinia wydawana jest już po zrealizowaniu inwestycji w zakresie budowy/wyposażenia żłobka, często okazuje się, że inwestycja ta nie zwróci się lub zwróci się w czasie znacznie dłuższym, niż przewidywany. Ponadto, nawet w przypadku wydania przez sanepid pozytywnej opinii, brak jest jednoznacznego zapisu, że maksymalna liczba dzieci w danym żłobku jest potwierdzana przez ten organ, a zatem w przypadku odmiennego stanowiska wójta, burmistrza lub prezydenta miasta istnieje ryzyko odmowy wpisania żłobka do rejestru lub wykreślenia go w wyniku przeprowadzonych czynności nadzorczych. Takie ryzyko zniechęca do inwestowania w tę formę instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W celu zwiększenia bezpieczeństwa inwestycyjnego proponuje się - oprócz decyzji z obligatoryjnym wskazaniem maksymalnej liczby miejsc - możliwość udzielania wyjaśnień dotyczących prowadzonej inwestycji.</p>
8.	Doprecyzowanie uregulowań dotyczących wyżywienia w żłobkach i klubach dziecięcych	Art. 22	<p>Obecnie ustawa nie reguluje kwestii żywienia dzieci oprócz obowiązku zapewnienia wyżywienia (w żłobkach) oraz możliwości higienicznego spożywania posiłków</p>	<p>Proponuje się wprowadzenie zapisu odsyłającego do norm żywienia opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia.</p>	<p>Proponowana zmiana ma na celu poprawę jakości posiłków podawanych dzieciom w żłobkach i klubach dziecięcych. Brak regulacji prawnych w tym zakresie powoduje, że posiłki te nie są kontrolowane pod względem zawartości składników odżywczych, np. cukru,</p>

					witamin.
9.	Zmiany w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych	Art. 27 i 28	<p>Obecnie w rejestrze znajdują się następujące dane: nazwa lub imię i nazwisko oraz siedziba i adres podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy, numer NIP i REGON tego podmiotu, miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego oraz liczba miejsc w tej instytucji. Wniosek o wpis do rejestru można złożyć drogą tradycyjną (w wersji papierowej) oraz elektroniczną.</p>	<p>Proponuje się dodanie informacji ułatwiających nawiązanie kontaktu z instytucją - adres poczty elektronicznej i numer telefonu, a także informacje o ewentualnej nietypowej (zmianowej) pracy instytucji oraz ewentualnym zawieszeniu działalności. Ponadto proponuje się wprowadzenie wymogu składania wniosku o wpis do rejestru lub zmianę wpisu wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.</p>	<p>Proponowane zmiany mają na celu łatwiejsze nawiązanie kontaktu z instytucją, znalezienie żłobka lub klubu dziecięcego oferującego usługi w nietypowych godzinach (np. na drugą zmianę) oraz informacje, czy podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy nie zawiesił działalności. Zmiana polegająca na sposobie składania wniosku o wpis lub zmianę wpisu do rejestru wynika z wprowadzanych rozwiązań dotyczących elektronicznej gospodarki. Utworzony przez ministra do spraw rodziny system teleinformatyczny (Emp@tia) zawiera gotowe formularze do złożenia wniosku, a dane z wniosku automatycznie wczytywane są do systemu służącemu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta do rozpatrzenia wniosku i opublikowania wpisanego wniosku na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny. Obsługa wniosków o wpis do rejestru wyłącznie w tej formie spowoduje, że na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny będzie się znajdowała aktualna, ujednolicona informacja umożliwiająca rodzicom łatwe i szybkie znalezienie instytucji opieki w interesującej ich okolicy.</p>

10.	Obowiązek podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy w zakresie danych w Rejestrze Żłobków	Art. 27	Obecnie podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy może jedynie złożyć do gminy informację o zmianach w zakresie danych w rejestrze. Brak jest możliwości dodania do rejestru innych informacji.	Proponuje się, aby przy wydaniu zaświadczenia o dokonaniu wpisu do rejestru podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy otrzymał login i hasło do aplikacji utworzonej przez ministra właściwego do spraw rodziny - Rejestru Żłobków. W Rejestrze Żłobków podmiot ten będzie miał obowiązek uzupełnić dane w zakresie liczby zapisanych dzieci, wysokości opłaty za pobyt dziecka w instytucji, godziny pracy, dane kontaktowe, informację o możliwości przyjęcia niepełnosprawnego dziecka, informację, czy żłobek lub klub dziecięcy jest samodzielną instytucją, w zespole żłobków lub klubów dziecięcych, czy jest połączony z przedszkolem. Powyższe dane podmiot ten będzie musiał na bieżąco aktualizować. Dane te wizualizowałyby się na portalu Emp@tia.	Proponowane rozwiązanie ułatwi rodzicom znalezienie żłobka lub klubu dziecięcego. Będą mieli dostęp do danych kontaktowych, informację, czy są wolne miejsca, jaka jest cena pobytu dziecka w danej instytucji, a także w jakich godzinach instytucja ta jest czynna. Rozwiązanie to będzie pełniło funkcję sprawozdawczą, dzięki czemu minister właściwy do spraw rodziny będzie mógł na bieżąco sprawdzać zmiany w zakresie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Polsce i dostosowywać do nich narzędzia wspierania rozwoju tych instytucji.
112.	Wprowadzenie możliwości powołania rady rodziców	Art. 12a (dodanie przepisu)	Obecnie przepisy nie regulują kwestii możliwości powołania przez rodziców dzieci uczęszczających do żłobka rady - taka możliwość może wynikać ze statutu żłobka lub regulaminu organizacyjnego.	Proponuje się wprowadzić zapis umożliwiający rodzicom dzieci uczęszczających do danego żłobka lub klubu dziecięcego utworzenie rady rodziców, która pełniłaby rolę konsultacyjną, a także miałyby wgląd do dokumentów dotyczących żywienia dzieci oraz mogłyby wizytować pomieszczenia żłobka, takie jak np. łazienka lub kuchnia.	Proponowane rozwiązanie zwiększa możliwość udziału rodziców w podejmowaniu decyzji związanych z prowadzeniem żłobka lub klubu dziecięcego, a także zapewnienie im kontroli w zakresie wyboru posiłków oraz warunków w danej instytucji (poprzez wizytację wszystkich pomieszczeń w żłobku lub klubie dziecięcym).
12.	Preferencje dla rodzin wielodzietnych oraz	Art. 11	Obecnie to podmiot, który utworzył żłobek lub klub dziecięcy, ustala statut żłobka lub	Proponuje się dodanie zapisu dotyczącego preferencji dla dzieci z rodzin wielodzietnych oraz dzieci	Proponowane rozwiązanie ma na celu wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wprowadzenie obowiązku preferencyjnego

	dzieci niepełnosprawnych i wymagających szczególnej opieki przy przyjmowaniu do żłobków i klubów dziecięcych		klubu dziecięcego, w którym określa warunki przyjmowania dzieci.	niepełnosprawnych.	traktowania dzieci z rodzin wielodzietnych oraz dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki - jeśli żłobek lub klub dziecięcy jest odpowiednio przystosowany - przy przyjmowaniu dzieci do żłobków i klubów dziecięcych.
13.	Zwolnienie żłobków i klubów dziecięcych z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego	Art. 64b (dodanie przepisu)	Obecnie brak jest przepisów umożliwiających zwolnienie żłobków i klubów dziecięcych z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.	Proponuje się dodanie w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 stosownego zapisu.	Proponowana zmiana wpłynie na obniżenie kosztów prowadzenia żłobków i klubów dziecięcych, co wpłynie na obniżenie opłat rodziców.
14.	Zmiana zakresu wykonywania przez podmioty prowadzące żłobki obowiązku dokonywania miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Obecnie podmioty prowadzące żłobki mają obowiązek dokonywania wpłat na PFRON na zasadach ogólnych (zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2-5 i art. 22, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby	Proponuje się dodanie żłobków do listy instytucji (takich jak szkoły, przedszkola), które realizują obowiązek wynikający z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na innych, łagodniejszych zasadach, wskazanych w art. 21 ust. 2b i 2c tej ustawy.	Proponowana zmiana wpłynie na obniżenie kosztów prowadzenia dużych żłobków, zatrudniających powyżej 25 osób. Zmniejszenie kosztów prowadzenia żłobków wpłynie na obniżenie opłat rodziców.

			pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych)		
Dzienny opiekun					
1.	Rozszerzenie kręgu podmiotów mogących zatrudnić dziennego opiekuna	Art. 36 ust. 1 (w związku z art. 8), art. 41 ust. 3 i art.43	Obecnie dziennego opiekuna mogą zatrudnić: gmina, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.	Proponuje się rozszerzenie listy podmiotów mogących zatrudnić dziennego opiekuna o powiaty, województwa, instytucje państwowe, jak również osoby fizyczne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej - możliwe byłoby również założenie takiej działalności przez dziennego opiekuna i świadczenie przez niego opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach tej działalności.	Proponowana zmiana ma na celu ułatwienie założenia tej formy opieki oraz zwiększenie jej dostępności. W przypadku zatrudnienia dziennego opiekuna przez powiat lub województwo, jednostki te obowiązywać będą takie same zasady jak gminę (sposób wyboru dziennego opiekuna, określenie wysokości jego wynagrodzenia).
2.	Zmiana w zakresie liczby dzieci pod opieką dziennego opiekuna	Art. 38	Obecnie dzienny opiekun może sprawować opiekę nad maksymalnie pięciorgiem dzieci, a w przypadku gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad trojgiem dzieci.	Proponuje się zmianę polegającą na zwiększeniu liczby dzieci pod opieką dziennego opiekuna (do ośmiorga dzieci lub pięciorga, jeśli w grupie znajdowałoby się dziecko w wieku do 1 roku życia, niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki) w przypadku, gdy miałby do pomocy rodzica lub innego pełnoletniego członka	Dzienny opiekun może korzystać z pomocy rodziców przy sprawowaniu opieki nad dziećmi. Proponowane rozwiązanie umożliwi dziennemu opiekunowi objęcie opieką większej liczby dzieci, jeżeli będzie miał w tym czasie zapewnioną pomoc. Rozwiązanie to umożliwi zwiększenie dostępności tej formy opieki nad dziećmi.

				rodziny dziecka oraz wszyscy rodzice wyraziliby zgodę.	
3.	Zmiana w zakresie kwalifikacji dziennego opiekuna	Art. 39	Obecnie dziennym opiekunem może być osoba, która ukończyła 160-godzinne szkolenie dla dziennego opiekuna lub 40-godzinne szkolenie uzupełniające, jeśli posiada kwalifikacje wymienione w art. 16 ust. 1, czyli wynikające z wykształcenia.	Proponuje się wprowadzenie dodatkowo wymogu odbywania co dwa lata szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. Ponadto proponuje się dodanie zapisu - podobnie jak w przypadku kadry zatrudnionej w żłobku lub klubie dziecięcym - wymogu sprawdzenia, czy osoba, która ma zostać zatrudniona na stanowisku dziennego opiekuna nie figuruje w bazie danych Rejestru publicznego Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz dostarczania zaświadczenia o niekaralności	Kandydat na dziennego opiekuna będzie podlegał - podobnie jak opiekunowie w żłobkach i klubach dziecięcych oraz kadra kierownicza tych instytucji - weryfikacji, czy nie figuruje w bazie danych Rejestru publicznego Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a także będzie odbywał ci 2 lata szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, co wpłynie na bezpieczeństwo dzieci.
4.	Zmiany w zakresie warunków lokalowych	Art. 42	Obecnie dzienny opiekun ma obowiązek zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych; brak jest innych regulacji dotyczących kwestii warunków lokalowych.	Proponuje się wprowadzenie zapisu, że dzienny opiekun wraz z dziećmi dysponują osobnym pomieszczeniem, co oznacza, że w przypadku, gdy w jednym lokalu opiekę nad dziećmi sprawuje kilkoro dziennych opiekunów, każdy powinien dysponować odrębnym pomieszczeniem. Ponadto proponuje się wprowadzenie zapisu umożliwiającego wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi	Proponowane rozwiązanie ma na celu uniknięcie sytuacji, w której w niedużym lokalu mieszkalnym opiekę nad dziećmi sprawuje kilku dziennych opiekunów (quazi-żłobki). Ponadto możliwość przeprowadzenia kontroli przed wpisem również będzie miało wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa dzieci objętych opieką dziennego opiekuna.

				miasta skontrolowanie lokalu przez wpisaniem dziennego opiekuna do wykazu.	
5.	Zmiany w wykazie dziennych opiekunów	Art. 46-47	Obecnie wykaz zawiera jedynie imię i nazwisko dziennego opiekuna - brak jest informacji umożliwiających skontaktowanie się z nim. Ponadto proponuje się wprowadzenie wymogu składania wniosku o wpis do wykazu wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.	Proponuje się zamianę wykazu dziennych opiekunów na wykaz podmiotów zatrudniających dziennych opiekunów - zawierający również imiona i nazwiska dziennych opiekunów. Wykaz ten zawierałby dane kontaktowe do podmiotów zatrudniających dziennych opiekunów. Proponuje się również nałożenie obowiązku uzyskania wpisu do wykazu opiekunów przed objęciem dzieci opiekuną. Proponuje się - podobnie jak w przypadku wniosku o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych wprowadzenie wymogu składania wniosku drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz opracowanie wzoru wniosku o wpis do wykazu.	Proponowana zmiana ma na celu ułatwienie znalezienia dziennego opiekuna, w szczególności dzięki dodaniu do wykazu danych kontaktowych oraz przybliżonej lokalizacji sprawowania opieki (miejscowość, ulica - bez numeru). Zmiana polegająca na sposobie składania wniosku o wpis lub zmianę wpisu do wykazu wynika z wprowadzanych rozwiązań dotyczących elektronicznej gospodarki. Utworzony przez ministra do spraw rodziny system teleinformatyczny (Emp@tia) umożliwi podpisanie wniosku profilem zaufanym, podpisem elektronicznym lub profilem bankowym. Proponuje się wprowadzenie wzoru wniosku o wpis do wykazu w celu ułatwienia jego złożenia.
6.	Obowiązek podmiotu zatrudniającego dziennego opiekuna w zakresie danych w Rejestrze Żłobków	art. 46	Obecnie podmiot zatrudniający dziennego opiekuna może jedynie złożyć do gminy informację o zmianach w zakresie danych w wykazie. Brak jest możliwości dodania do wykazu innych informacji, które umożliwiłyby kontakt z dziennym opiekunem.	Proponuje się, aby przy wydaniu zaświadczenia o dokonaniu wpisu do wykazu podmiot zatrudniający dziennego opiekuna otrzymał login i hasło do aplikacji utworzonej przez ministra właściwego do spraw rodziny - Rejestru Żłobków. W Rejestrze Żłobków podmiot ten będzie miał obowiązek uzupełnić dane kontaktowe, liczbę zapisanych dzieci, wysokość opłaty za pobyt	Proponowane rozwiązanie ułatwi rodzicom znalezienie dziennego opiekuna. Będą mieli dostęp do danych kontaktowych, informację, czy są wolne miejsca, jaka jest cena pobytu dziecka oraz wyżywienia, a także w jakich godzinach pracuje dzienny opiekun i czy ma możliwość objęcia opieką dzieci niepełnosprawnych. Rozwiązanie to będzie pełniło funkcję sprawozdawczą, dzięki czemu minister właściwy do spraw rodziny będzie mógł na

				dziecka oraz za wyżywienie, godziny pracy. Powyższe dane podmiot ten będzie musiał na bieżąco aktualizować. Dane te będą wizualizowane na portalu Emp@tia.	bieżąco sprawdzać zmiany w zakresie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Polsce i dostosowywać do nich narzędzia wspierania rozwoju tych instytucji.
Zmiany dotyczące żłobków, klubów dziecięcych oraz dziennych opiekunów					
1.	Zmiana w zakresie kontroli wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów.	Art. 54	Obecnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta kontroluje warunki i jakość opieki świadczonej w żłobku, klubie dziecięcym i u dziennego opiekuna.	Proponuje się dodanie do zakresu przedmiotowego kontroli również wypełnianie obowiązku bieżącej aktualizacji danych w aplikacji utworzonej przez ministra właściwego do spraw rodziny, do której podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub zatrudniający dziennego opiekuna uzyskuje dostęp wraz z wydaniem zaświadczenia o dokonaniu wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykazu podmiotów zatrudniających dziennych opiekunów.	Proponowane rozwiązanie umożliwi egzekwowanie obowiązku dokonywania przez podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce oraz podmioty zatrudniające dziennych opiekunów bieżącej aktualizacji danych w aplikacji Rejestr Żłobków.
2.	Zmiany w zakresie dofinansowania instytucji opieki przez gminę	Art. 60	Obecnie art. 60 ustawy stanowi, że podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, lub zatrudniające dziennych opiekunów mogą otrzymać na każde dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna dotację celową z budżetu gminy. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, określa rada gminy w drodze	Proponuje się wykreślenie zapisu, że podmioty mogą otrzymać dofinansowanie na "każde dziecko", a także doprecyzowanie, że gmina może decydować, jakie grupy chce wesprzeć.	Obecne rozwiązanie zniechęca gminy do dofinansowywania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ponieważ zapis "każde dziecko" jest interpretowane przez regionalne izby obrachunkowe oraz sądy jako obowiązek dofinansowywania także dzieci z innych gmin. Proponowane rozwiązanie zachęci gminy do dofinansowywania żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów.

			uchwały.		
3.	Częściowe dofinansowanie programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 ze środków z Funduszu Pracy oraz zwiększenie środków w rezerwie celowej budżetu państwa na program	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.)	Obecnie środki na realizację resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 pochodzą z rezerwy budżetowej i ich wysokość ustalana jest w ustawie budżetowej. Od 2015 r. środki przeznaczone na program "Maluch" wynoszą 151 mln zł. Natomiast Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Środki z Funduszu Pracy przeznaczone są m. in. na finansowanie stypendiów dla osób bezrobotnych odbywających szkolenie, wydatków ponoszonych w ramach bonu stażowego stanowiącego gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6	Proponuje się umożliwienie przeznaczenia części środków zgromadzonych w Funduszu Pracy na zwiększenie środków na resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Proponuje się, aby z Funduszu Pracy na program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przeznaczyć 250 mln zł rocznie przez 5 lat. Jednocześnie proponuje się zwiększenie rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 58) na ten cel do kwoty 250 mln zł, tj. o 99 mln zł więcej niż obecnie.	Proponowane rozwiązanie przyczyni się do znacznego zwiększenia tempa rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz obniżenia opłat rodziców, a zatem zwiększy dostępność tych instytucji dla rodziców. Ponadto rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wpłynie na wzrost zatrudnienia - do tworzonych instytucji konieczne będzie zatrudnienie opiekunów i pozostałej kadry (np. kucharek, sprzątaczek). Niewątpliwie zatem spełnione zostaną cele zarówno programu wsparcia rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, jak również Funduszu Pracy. Dzięki proponowanemu rozwiązaniu wiele osób uzyska możliwość powrotu na rynek pracy, a ponadto wiele osób nieposiadających doświadczenia zawodowego uzyska możliwość zdobycia go jako dzienni opiekunowie. Wsparcie finansowe w ramach ww. programu byłoby kierowane szczególnie do gmin w powiatach o wysokim stopniu bezrobocia (np. 150% średniej krajowej) z uwzględnieniem aktywizacji zawodowej

			<p>miesiący, a także kosztów opieki nad dzieckiem i osobą zależną, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę.</p>		<p>kobiet z dziećmi na utrzymaniu do lat 3, a także liczby instytucji opieki nad dziećmi na danym terytorium kraju.</p>
4.	Zmiany w zakresie sprawozdawczości	Art. 64	<p>Obecnie sprawozdawczość jest obowiązkiem gminy - przekazuje dwa razy w roku sprawozdanie rzeczowo-finansowe. Sprawozdanie dotyczy w głównej mierze żłobków i klubów dziecięcych oraz dziennych opiekunów objętych dofinansowaniem gmin.</p>	<p>Proponuje się, aby wszystkie podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce oraz zatrudniające dziennych opiekunów raz w roku (od 1 do 31 stycznia) przekazywały sprawozdanie rzeczowo-finansowe z danymi na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Sprawozdanie przekazywane byłoby za pośrednictwem aplikacji Rejestr Żłobków. Oprócz danych zawartych w aplikacji, podmioty miałyby obowiązek przekazać również dodatkowe dane - niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca opieki (czyli ile osób znajduje się na liście rezerwowej danej instytucji), wysokość otrzymywanych dotacji ze środków publicznych, w tym środków z Unii Europejskiej miesięcznie na 1 dziecko, liczbę osób zatrudnionych w żłobku lub klubie dziecięcym według</p>	<p>Proponowana zmiana służy zwiększeniu efektywności sprawozdań - obecnie Ministerstwo pozyskuje dane jedynie od gmin, pozyskiwanie informacji od podmiotów prywatnych służyć będzie pogłębieniu wiedzy w celu optymalizacji przepisów i programów rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Dane dotyczące liczby osób zatrudnionych w żłobku i klubie dziecięcym, osób zapisanych na listy rezerwowe oraz wysokości dotacji mogłaby być również uzupełniana na bieżąco, jednak w sprawozdaniu podmiot miałby obowiązek potwierdzić dane na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.</p>

				stanowiska. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje państwowe przekazywałyby informację o wysokości wydatków ponoszonych miesięcznie na jedno miejsce. Dodatkowo wszystkie instytucje na bieżąco przekazywałyby informacje o licznie zapisanych dzieci oraz wysokości opłat ponoszonych przez rodziców (bez uwzględniania ulg / zniżek udzielanych w zależności od sytuacji danej rodziny / dziecka).	
Zmiany w zakresie niań					
1.	Zmniejszenie dofinansowania z budżetu państwa na zatrudnienie niani	Art. 51	Obecnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych opłaca za nianię składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne - od podstawy stanowiącej kwotę nie wyższą niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Od podstawy stanowiącej kwotę nadwyżki nad kwotą minimalnego wynagrodzenia składki opłacają rodzice.	Proponuje się obniżenie podstawy od której składki opłacają rodzice. Zgodnie z proponowanym rozwiązaniem ZUS opłacałby składki od podstawy stanowiącej kwotę nie wyższą niż 50 % wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodajmy, że to oczywista zasada współpłacenia wyklucza free ridersów	Niania jest najdroższą formą opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Państwo powinno działać na rzecz rozwoju dostępności instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a zatem żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Zaoszczędzone środki będzie można wykorzystać na inne działania z zakresu polityki rodzinnej.

V. Zmiany w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

Celem ustawy o Karcie Dużej Rodziny było wprowadzenie rozwiązań wspierających rodziny wielodzietne, przy jednoczesnym promowaniu pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej oraz promowaniu modelu rodziny wielodzietnej.

Do 11 kwietnia 2017 r. wydano 1,74 mln Kart.

Na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny przyznawane są uprawnienia ustawowe:

- rodzice oraz małżonkowie rodziców otrzymują ulgę 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych na podstawie biletów jednorazowych oraz ulgę 49% przy przejazdach osobowych, pospiesznych na podstawie imiennych biletów miesięcznych;
- członkowie rodzin wielodzietnych mogą korzystać ze zniżek w opłacie paszportowej – 75% w przypadku dzieci i 50% dla rodziców i małżonków dla rodziców;
- członkowie rodzin wielodzietnych są zwolnieni z opłat za wstęp do parków narodowych.

Ponadto podmioty publiczne i niepubliczne na postawie umowy zawartej z ministrem właściwym ds. rodziny lub do końca 2016 r. z wojewodą bądź od stycznia 2017 r. z organizacją pozarządową, której minister właściwy powierzył realizację tego zadania, przyznają dodatkowe uprawnienia. Podmioty te działają w różnych branżach – m.in. spożywczej, bankowej, telekomunikacyjnej, medycznej, sportowej czy rekreacyjnej. Obecnie zniżek udziela około 1600 Partnerów Karty Dużej Rodziny.

W Ocenie Skutków Regulacji do ustawy o Karcie Dużej Rodziny, bazując na danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. założono, że ww. ustawa oddziałuje na 3,4 mln osób. W porównaniu do danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. Kartę posiada 51% zakładanej liczby osób uprawnionych do Karty Dużej Rodziny. Jednakże szacowana liczba osób uprawnionych do Karty Dużej Rodziny uległa zmianie. Obecnie szacuje się, że uprawnionych do Karty Dużej Rodziny jest 2,1 mln osób, co oznacza, że Kartę Dużej Rodziny posiada prawie 83% uprawnionych osób.

Pomimo stałego wzrostu osób posiadających Kartę Dużej Rodziny – obecnie składanych jest ok. 5 tys. wniosków o przyznanie Karty miesięcznie – Najwyższa Izba Kontroli w kontroli pn. *Karta Dużej Rodziny jako element polityki rodzinnej państwa*

wskazała, że znaczna liczba osób z rodzin wielodzietnych nie wystąpiła o przyznanie KDR. W opinii Najwyższej Izby Kontroli beneficjenci oraz potencjalni beneficjenci KDR nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat oferty Karty i miejsc, w których jest honorowana. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę, że przyczyną nieubiegania się o Kartę jest m.in. za dużo formalności przy składaniu wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Opinie Najwyższej Izby Kontroli potwierdzają wyniki badania „Sytuacja polskich rodzin i polityka prorodzinna” przeprowadzonego w dniach 21 września – 12 października 2016 r. przez Centrum Badania Opinii Społecznej z rodzicami/opiekunami dzieci do 18 roku życia (N=3320). Do badania wykorzystano próbę PESEL dzieci do 18 roku życia. Brak wiedzy rodzin wielodzietnych o Karcie Dużej Rodziny potwierdza fakt, że aż 63,9% badanych uprawnionych do posiadania Karty Dużej Rodziny, którzy nie złożyli wniosku o Kartę, nie ubiegało się o Kartę ponieważ nie wiedziało, że istnieje taka możliwość.

Ministerstwu Rodziny Pracy i Polityki Społecznej przekazywane są drogą telefoniczną i za pomocą pism uwagi obywateli dotyczące braku możliwości przyznawania Karty Dużej Rodziny rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali co najmniej troje dzieci. Obywatele wskazują, że obecna sytuacja jest dla nich krzywdząca, gdyż mimo tego że wychowywali np. pięcioro czy sześcioro dzieci, nie mogą otrzymać Karty, ponieważ ich dzieci nie są już w wieku uprawniającym rodziców do jej otrzymania.

Propozycje zmian:

Aby uatrakcyjnić Kartę Dużej Rodziny i dostosować ją do najnowszych rozwiązań technologii cyfrowej oraz rozszerzyć wiedzę na temat zniżek ofertowych przez podmioty uczestniczące w programie, zachęcić nowe firmy do włączania się w ta inicjatywę na rzecz rodzin wielodzietnych, planuje się wprowadzenie dokumentu Karty Dużej Rodziny w formie wizualizacji tego dokumentu na urządzeniach mobilnych (smartfonach, tabletach), a w związku z tym utworzenia rozwiązania informatycznego (aplikacji) umożliwiającego posiadaczom Karty łatwe i szybkie znalezienie zniżek oraz informacji o nowych Partnerach Karty Dużej Rodziny, ofert Partnerów, a także innych informacji związanych z Kartą Dużej Rodziny. Planowana zmiana umożliwi korzystanie z Karty od razu po jej przyznaniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, bez konieczności oczekiwania na jej wydruk.

Ponadto proponuje się spełnić postulat zgłaszany przez wiele osób w listach do ministra właściwego do spraw rodziny, aby uprawnieni do Karty Dużej Rodziny byli również

rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali co najmniej trójkę dzieci. Będzie to realizacją zasady równego traktowania przez władze publiczne.

Planowane zmiany mają na celu dostosowanie Karty Dużej Rodziny do społecznych oczekiwań – Karta powinna mieć szerszą i bardziej atrakcyjną ofertę w dużych miastach i mniejszych miejscowościach, poszerzony krąg beneficjentów Karty o rodziców, którzy kiedykolwiek mieli co najmniej troje dzieci, poszerzony krąg cudzoziemców uprawnionych do Karty o osoby posiadające zezwolenie na pobyt czasowy na podstawie art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, a także sprawniejszy system informowania posiadaczy Karty o jej uprawnieniach.

Szczegółowe informacje na temat planowanych rozwiązań zawiera tabela

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Zmieniany przepis	Jak jest obecnie	Propozycja zmian	Uzasadnienie
1.	Wizualizacja Karty Dużej Rodziny na urządzeniach mobilnych	Art. 2 oraz art. 13 ust. 2	Karta Dużej Rodziny jest dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej i poświadcza prawo członka rodziny wielodzietnej do uprawnień ustalonych w trybie określonym w niniejszej ustawie lub przyznanych na podstawie przepisów odrębnych. Rozporządzenie z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny określa w załączniku nr 1 wzór graficzny Karty, określając także, że Karta jest wykonana z tworzywa sztucznego.	Proponuje się - obok Karty w tradycyjnej formie, umożliwić członkom rodzin wielodzietnych wizualizację Karty na urządzeniach mobilnych, za pomocą dedykowanej aplikacji. Wnosząc o Kartę możliwe będzie wybranie zarówno Karty w formie tradycyjnej oraz elektronicznej, lub jednej z tych form, przy czym wybranie drugiej formy w późniejszym terminie (w ramach kolejnego wniosku) wiązałoby się z wniesieniem opłaty w wysokości 9,21 zł.	Wizualizacja Karty Dużej Rodziny na urządzeniach mobilnych za pomocą dedykowanej aplikacji zapewni członkom rodzin wielodzietnych szereg korzyści. Przede wszystkim dostosuje Kartę do postępu technologicznego, rozszerzy wiedzę na temat zniżek ofertowych przez podmioty uczestniczące w programie, a także - dzięki nowemu kanałowi promocji Partnerów - zachęci nowe firmy do prowadzenia polityki odpowiedzialnego biznesu przez włączenie się w działania na rzecz rodzin wielodzietnych. Dzięki geolokalizacji aplikacja ułatwi posiadaczowi Karty znalezienie Partnerów w pobliżu miejsca, w którym się znajduje. Członkowie rodzin wielodzietnych nie będą musieli czekać do dwóch miesięcy na wydruk Kart - dostęp do aplikacji uzyskają w momencie przyznania im Kart przez wójta i będą mogli od razu z nich korzystać. Ponadto rodzice będą mogli mieć w swoich telefonach również wizualizację Kart swoich dzieci, dzięki czemu nie będą zmuszeni nosić przy sobie wielu Kart w celu skorzystania ze zniżki. Wprowadzenie opłaty za drugą formę Karty zachęci członków rodziny wielodzietnej do wyboru obu form od razu.

2.	<p>Rozszerzenie kręgu osób mających prawo do posiadania Karty o rodziców, których dzieci nie spełniają już warunków do przyznania Karty</p>	<p>Art. 4</p>	<p>Obecnie Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzicom w momencie posiadania przez nich na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci do 18. roku życia lub 25. roku życia jeśli się uczą, bądź bez względu na wiek, jeśli są niepełnosprawne. Rodzice dostają Karty na czas nieokreślony i nie tracą do nich prawa po zaprzestaniu spełnienia ww. warunków przez dzieci.</p>	<p>Proponuje się, aby od 2018 r. Kartę Dużej Rodziny otrzymywali na czas nieokreślony również ci rodzice, którzy mieli co najmniej troje dzieci i nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej ani ograniczeni we władzy rodzicielskiej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Proponuje się, aby rozszerzenie to dotyczyło jedynie rodziców i małżonków rodziców, bez dzieci jeśli w chwili rozpatrywania wniosku w rodzinie nie ma minimum troje dzieci spełniających warunki określone w ustawie.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie wynika z licznych postulatów podnoszonych przez obywateli w listach do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym zarzutem podnoszonym przez te osoby jest okoliczność, że rodzice dostają Karty dożywotnio, a zatem będą je mieli także gdy ich dzieci utracą prawo do posiadania Karty, natomiast do tej pory Kart nie dostawali ci rodzice, którzy mają lub mieli troje lub więcej dzieci, ale dzieci te nie spełniają obecnych warunków do otrzymania Karty. Proponowane rozwiązanie wyeliminuje ten problem i będzie zgodne z zasadą równego traktowania wszystkich przez władze publiczne (art. 32 ust.1 Konstytucji RP).</p>
3.	<p>Wprowadzenie wymogu podania numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej dla osoby, która ma otrzymać elektroniczną formę Karty</p>	<p>Art. 10</p>	<p>Obecnie adres poczty elektronicznej i numer telefonu podaje jedynie wnioskodawca - o ile je posiada. Dane te służą powiadomieniu wnioskodawcy o tym, że Karty są gotowe do odbioru.</p>	<p>Proponuje się wprowadzenie wymogu uzależnienia przyznania dostępu do aplikacji umożliwiającej wizualizację Karty jedynie tym członkom rodzin wielodzietnych, dla których będzie podany numer telefonu i adres poczty elektronicznej.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie jest niezbędne dla założenia konta i jego aktywacji w aplikacji umożliwiającej wizualizację Karty na urządzeniu mobilnym. Ponadto dane te będą niezbędne dla odblokowania konta w przypadku zapomnienia hasła przez użytkownika.</p>

4.	Zmiana w zakresie terminu ważności Karty dla pełnoletniego dziecka uczącego się w szkole wyższej	Art. 4 i 11	Obecnie Kartę dla dziecka uczącego się w szkole wyższej przyznaje się do końca roku akademickiego, w którym planowane jest ukończenie nauki w danej placówce. Jest to również granica, do którego osoba ta posiada prawo do posiadania Karty (chyba że nauka w szkole wyższej przekracza 25 r.ż., wówczas granicą staje się wiek).	Proponuje się określenie terminu ważności KDR tak, jak w przypadku szkoły do dnia 30 września, w którym jest planowane ukończenie nauki.	Koniec roku akademickiego to termin określony w regulaminie danej uczelni - w większości przypadków jest to 30 września, jednak wójt ma obowiązek sprawdzić za każdym razem czy na danej uczelni koniec roku akademickiego przypada tego dnia. Problematiczne było również określenie terminu ważności Kart w przypadku studentów kończących naukę w semestrze zimowym (na przykład w przypadku studiów inżynierskich). Proponowana zmiana ma na celu ułatwienie i przyspieszenie rozpatrywania wniosków o Karty dla osób uczących się w szkołach wyższych.
5.	Rozszerzenie kręgu cudzoziemców posiadających prawo do Karty	Art. 5	Obecnie cudzoziemcy mają prawo do posiadania Karty wyłącznie jeśli mają prawo do zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Proponuje się, aby prawo do posiadania Karty mieli również cudzoziemcy, którzy mają zezwolenie na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach.	Proponowane rozwiązanie wynika z okoliczności, że w czasie gdy Karta Dużej Rodziny była przyznawana na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, mogli otrzymać ją również cudzoziemcy mający zezwolenie na pobyt czasowy na mocy art. 159 ust. 1 pkt 1 lit c) i d), z uwagi na odesłanie do ustawy o pomocy społecznej. Ustawa o Karcie Dużej Rodziny zawężyła krąg osób, które mogą otrzymać Kartę, jednakże zasadne wydaje się, aby cudzoziemcy mieszkający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu połączenia się z rodziną, spełniający warunki wynikające z art. 159 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, również

					mieli prawo do posiadania Karty.
6.	Korekta w zakresie wymaganych załączników do wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny	Art. 11 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 1 i 7	<p>Obecnie art. 11 ust. 1 pkt 3) ustawy o KDR stanowi, że dziecku powyżej 18. roku życia, uczącemu się w szkole lub w szkole wyższej przyznaje się Kartę odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 4 (...).</p> <p>Zgodnie z art. 10 ust. 7 wnosząc o duplikat Karty należy przedłożyć dokument potwierdzający tożsamość lub w przypadku dziecka akt urodzenia posiadacza utraconej Karty.</p>	Proponuje się wykreślenie sformułowania "zaświadczenie" z art. 11 ust. 1 pkt 3 oraz wykreślenie ustępu 7 z art. 10	<p>Ustawa o Karcie Dużej Rodziny w art. 10 ust. 4, w którym wymienione zostały dokumenty, które wnioskodawca powinien w szczególności załączyć do wniosku, nie stanowi o konieczności dołączenia zaświadczenia ze szkoły lub szkoły wyższej, jednakże ponieważ katalog dokumentów wskazanych w wymienionym wyżej przepisie nie jest katalogiem zamkniętym, urzędnicy w gminach na etapie rozpatrywania, a nawet przyjmowania wniosków często żądają dołączenia zaświadczenia, powołując się na art. 11 ust. 1 pkt 3. Rezygnacja ze sformułowania "zgodnie z zaświadczeniem" spowodować powinna przyjmowanie oświadczeń dotyczących nauki w szkole lub szkole wyższej bez wzywania o dodatkowe potwierdzenie zawartej w nich treści. Od 1 lipca 2017 r. wójt będzie mógł weryfikować informacje zawarte w oświadczeniach dzięki połączeniu systemu służącego do obsługi wniosków o Karty (SI KDR) z Systemem Informacji Oświatowej i Zintegrowanym Systemem Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on. Brak jest również uzasadnienia dla załączania do wniosku o duplikat dokumentu tożsamości lub aktu urodzenia w sytuacji, gdy wszystkie potrzebne dane są możliwe do pozyskania z rejestru PESEL.</p>

7.	<p>Wprowadzenie obowiązku zawiadomienia o zmianie numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej członka rodziny wielodzietnej oraz zawiadomienia o zmianie miejsca zamieszkania.</p>	<p>Art. 15 i art. 12</p>	<p>Obecnie posiadacz Karty ma obowiązek poinformować wójta o zmianie danych zawartych na Karcie lub zmianie miejsca zamieszkania na inną gminę. Zmiana miejsca zamieszkania lub zmiana danych na Karcie powodują konieczność przyznania nowej Karty i unieważnienia dotychczasowej.</p>	<p>Proponuje się pozostawienie obowiązku informowania wójta o zmianie danych zawartych na Karcie (np. przy zmianie nazwiska). Zmiana miejsca zamieszkania na inną gminę skutkować powinna złożeniem wniosku o przyznanie Karty w nowej gminie. To na wójcie nowej gminy zamieszkania ciążyć będzie wtedy obowiązek poinformowania wójta gminy poprzedniego zamieszkania o tym fakcie. Jeżeli posiadacz Karty nie złożył wniosku o przyznanie Karty w nowej gminie, powinien sam poinformować poprzednią gminę o zmianie miejsca zamieszkania. Ponadto planuje się nałożyć na posiadacza Karty obowiązek zgłoszenia zmiany numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej, jeżeli dla osoby tej wnioskowany był dostęp do aplikacji umożliwiającej wizualizację Karty.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie w zakresie obowiązku informowania wójta o zmianie miejsca zamieszkania umożliwi zdjęcie z posiadacza Karty obowiązku informowania wójta gminy, w której miał przyznaną Kartę, jeśli w nowej gminie zamieszkania złoży wniosek o przyznanie Karty. W tej sytuacji będzie mógł korzystać z dotychczasowej Karty do momentu wydania nowej, a dotychczasowa Karta zostanie unieważniona przez wójta gminy obecnego zamieszkania. Wójt gminy, do której posiadacz Karty się przeprowadził poinformuje za pomocą systemu teleinformatycznego zapewnianego przez ministra właściwego do spraw rodziny wójta gminy, który przyznał unieważnianą Kartę. Dla posiadacza Karty będzie to wygodniejsze rozwiązanie, ponieważ ograniczy to formalności których będzie musiał dopełnić i nie będzie pozbawiony Karty na czas produkcji nowej. W zakresie obowiązku aktualizacji numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej, proponowane rozwiązanie ma na celu możliwość korzystania z aplikacji służącej wizualizacji Karty, możliwość odzyskania hasła oraz przekazywania posiadaczowi Karty informacji dotyczącej oferty Partnerów KDR.</p>
----	--	---------------------------------	---	---	---

8.	<p>Stworzenie przez podmiot wybrany przez ministra właściwego do spraw rodziny systemu teleinformatycznego zapewniającego Kartę w formie dokumentu elektronicznego</p>	<p>Art. 18 ust. 1 pkt 1)</p>	<p>Minister właściwy do spraw rodziny zapewnia produkcję blankietów Kart, personalizację blankietów Kart oraz dystrybucję Kart - w tym celu została zawarta umowa z Polską Wytwórnią Papierów wartościowych S.A., która jako spółka Skarbu Państwa zapewnia największe bezpieczeństwo w zakresie produkcji Kart.</p>	<p>Proponuje się dodanie zapisu, zgodnie z którym minister właściwy do spraw rodziny zapewnia nie tylko produkcję blankietów Kart, personalizację blankietów Kart oraz dystrybucję Kart, ale również system teleinformatyczny zapewniający Kartę w formie dokumentu elektronicznego wraz z usługami ułatwiającymi korzystanie z uprawnień przyznanych na podstawie Karty.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie jest niezbędne dla wdrożenia koncepcji wizualizacji na urządzeniach mobilnych. Z uwagi na okoliczność, że Karta w formie elektronicznej zawierać ma częściowo te same elementy zabezpieczające, co Karta z tworzywa sztucznego, proponuje się, aby za jej wytworzenie odpowiadał ten sam podmiot, który produkuje Karty obecnie. Nowy system teleinformatyczny zapewniający Kartę w formie dokumentu elektronicznego będzie zawierał dwa komponenty – centralny, w którym będą przechowywane informacje o wszystkich Kartach w formie dokumentu elektronicznego oraz aplikację instalowaną na urządzeniach mobilnych.</p>
----	---	-------------------------------------	--	---	--

9.	<p>Zmiana dotycząca zakresu danych, które mogą być przetwarzane przez wójta oraz ministra właściwego do spraw rodziny</p>	<p>Art. 21</p>	<p>Obecnie do danych, które wójt może przetwarzać, należą następujące dane osób ubiegających się o przyznanie Kart (od 1 lipca 2017 r. - dane członków rodziny wielodzietnej):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię (od 1 lipca 2017 r. - imiona) i nazwisko; 2) data urodzenia (od 1 lipca 2017 r. również informację o zgonie); 3) miejsce zamieszkania lub pobytu; 4) adres do korespondencji; 5) numer PESEL; 6) numer dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL; 7) stan cywilny; 8) obywatelstwo; 9) stopień pokrewieństwa z członkami rodziny; 10) rodzaj szkoły, do której uczęszcza dziecko (od 1 lipca 2017 r. informacje o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, okresie uczęszczania, typie lub rodzaju instytucji oraz nazwie i adresie siedziby instytucji, do której dziecko uczęszcza oraz informacje o uczęszczaniu dziecka do szkoły wyższej, okresie uczęszczania, oraz nazwie i adresie siedziby szkoły wyższej, do której dziecko uczęszcza); 11) rodzaj i stopień niepełnosprawności (od 1 lipca 2017 r. informacje o znacznym lub 	<p>Proponuje się dodanie do zakresu danych, które może przetwarzać również imiona i nazwiska rodowe rodziców, numer telefonu i adres poczty elektronicznej osób ubiegających się o przyznanie dostępu do aplikacji służącej do wizualizacji Karty. Proponuje się również dodanie zapisu, który umożliwi przetwarzanie numerów PESEL do celów statystycznych oraz adresu poczty elektronicznej do celów informacyjnych w zakresie uprawnień przysługujących rodzinom wielodzietnym. Dodatkowo, doprecyzowuje się, że po okresie przetwarzania danych osobowych z systemu usuwa się nie tylko dane osób, którym Karta nie przysługuje ale również wnioski o przyznanie Karty i dokumenty potwierdzające prawo do przyznania Karty.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie w zakresie dodania imion i nazwisk rodowych rodziców umożliwi weryfikację za pomocą danych uzyskanych z rejestru PESEL czy podane we wniosku dziecko jest faktycznie dzieckiem danych rodziców. Obecnie informacja ta weryfikowana jest na podstawie przekazywanych dokumentów, jednakże od 1 lipca 2017 r. w związku z nowelizacją ustawy o Karcie Dużej Rodziny wprowadzoną ustawą z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zadaniami organów administracji publicznej w zakresie niektórych rejestrów publicznych, wnioskodawca nie będzie musiał załączać aktów urodzenia ani dokumentów potwierdzających tożsamość. W zakresie numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej - zmiana ta dotyczy będzie wyłącznie osób ubiegających się o dostęp do aplikacji umożliwiającej wizualizację Karty na urządzeniu mobilnym. Adres poczty elektronicznej będzie przetwarzany również w celu przekazywania posiadaczom Kart informacji o Karcie Dużej Rodziny, jej ofercie i informacji od Partnerów KDR.</p>
----	--	-----------------------	--	--	--

			<p>umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w tym informacje o okresie, na jaki zostało wydane orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności);</p> <p>12) informacja o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej;</p> <p>13) orzeczenie sądu o odebraniu lub ograniczeniu władzy rodzicielskiej;</p> <p>14) dochody członków rodziny wielodzietnej - w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 3;</p> <p>15) adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby składającej wniosek o przyznanie Karty lub wydanie jej duplikatu - o ile je posiada.</p>		
10	<p>Ocena potencjału podmiotu wyrażającego chęć przystąpienia do Karty Dużej Rodziny</p>	<p>art. 24 ust. 2 pkt 1</p>	<p>Obecnie zawierając umowę z podmiotem ws. przyznawania uprawnień rodzinom wielodzietnym minister właściwy ds. rodziny bierze pod uwagę w szczególności m.in. potencjał podmiotu do przyznania uprawnień członkom rodzin wielodzietnych w odniesieniu do uwarunkowań branży, w której działa ten podmiot, w tym liczbę podmiotów działających w tej branży oraz uzyskiwane przez nie marże oraz zakres prowadzonej przez ten podmiot działalności.</p>	<p>Proponuje się wykreślenie sformułowania "w tym liczbę podmiotów działających w tej branży oraz uzyskiwane przez nie marże oraz zakres prowadzonej przez ten podmiot działalności" .</p>	<p>Proponowane rozwiązanie ma na celu umożliwienie dokonywania oceny potencjału podmiotu do przyznawania uprawnień bez naruszania jego tajemnicy handlowej o wysokości marży oraz wzięcie pod uwagę innych czynników powodujących, że pozyskanie tego podmiotu do Karty Dużej Rodziny jest ważne dla rodzin wielodzietnych np. ze względu na unikatowość prowadzonej działalności, udogodnienia dla rodzin, różnorodność produktów, itp.</p>

11.	Działania informacyjno - promocyjne w ramach Karty Dużej Rodziny	dodanie przepisu (26a)	Obecnie minister właściwy do spraw rodziny prowadzi ogólne działania promujące Kartę Dużej Rodziny - poprzez umieszczanie artykułów na stronie głównej Ministerstwa, w mediach społecznościowych. W 2016 r. w telewizji emitowana była reklama zachęcająca potencjalnych Partnerów do przystąpienia do Karty Dużej Rodziny. Brak jest możliwości prowadzenia działań informacyjnych skierowanych bezpośrednio do posiadaczy Kart.	Proponuje się dodanie zapisu umożliwiającego rozszerzenie działań mających na celu promocję Karty oraz działań informacyjnych poprzez przesyłanie przez ministra właściwego do spraw rodziny członkom rodzin wielodzietnych, którzy podali swoje adresy poczty elektronicznej, informacji na temat Karty, m.in. dotyczących oferty Partnerów.	Proponowane rozwiązanie nie tylko umożliwi przekazywanie posiadaczom Karty bieżącej informacji o nowych Partnerach oraz ofertach Partnerów, ale również zachęci firmy do przystąpienia do Karty z uwagi na możliwość skorzystania z nowego kanału promocji. Za działania te minister właściwy do spraw rodziny będzie mógł pobierać opłaty.
12.	Rozszerzenie katalogu finansowanych z budżetu Państwa czynności gminy	Art. 29 ust. 5	Obecnie gminie należy się kwota w wysokości 2,68 za następujące czynności: w przypadku przyznania Karty nowemu członkowi rodziny wielodzietnej lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty.	Proponuje się, aby gmina otrzymywała 2,68 zł za stwierdzenie utraty prawa do posiadania Karty, a 1,34 zł w przypadku przyznania dla posiadacza Karty innej niż dotychczas formy Karty. Proponuje się również wprowadzenie odrębnej kwoty dla gmin w wysokości 5,36 zł za rozpatrzenie wniosku o przyznanie Kart dla rodziców, których dzieci nie spełniają obecnie warunków do przyznania Kart.	Proponowane rozwiązanie wynika z rozszerzenia czynności, które będzie musiała wykonać gmina w celu realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Będzie to przyznawanie dostępu do aplikacji służącej do wizualizacji Karty na urządzeniach mobilnych, co wiązać się będzie z wprowadzeniem do SI KDR wniosku oraz złożeniem stosownego zamówienia, a także koniecznością rozpatrywania wniosków nowej grupy osób, którym dotychczas prawo do posiadania Karty nie przysługiwało. Propozycja opłacania z budżetu państwa również czynności polegających na stwierdzeniu utraty prawa posiadania Karty wynika z faktu, że czynność ta wiąże się z wydaniem decyzji.

13.	Zniesienie limitów kwot na realizację ustawy o KDR	Art. 36 ust. 1,2, 4, 5 oraz zmiany w ustawie o finansach publicznych	Obecnie wskazane limity kwot w art. 36 wynikają z obowiązujących przepisów.	Proponuje się wyłączenie ustawy o Karcie Dużej Rodziny z obowiązku nałożonego art. 50 ustawy o finansach publicznych, począwszy od 1 lipca 2017 r. w związku z koniecznością sfinansowania systemu informatycznego pozwalającego na wyświetlaniu na urządzeniach mobilnych danych zawartych w Karcie.	Biorąc pod uwagę, że trudno jest przewidzieć skłonność członków rodzin wielodzietnych w zakresie występowania o Kartę Dużej Rodziny, zasadne wydaje się zlikwidowanie obowiązku wpisywania w ustawę o Karcie Dużej Rodziny limitów wydatku budżetu państwa w okresie 10 lat od nowelizacji ustawy. Powinno być to regulowane co roku w ramach ustawy budżetowej, przy uwzględnieniu zakładanych w Ocenie Skutków Regulacji wydatków oraz trendu w zakresie wykorzystania środków w latach wcześniejszych, jak i liczby wydanych Kart.
14.	Zmiana zakresu informacji przekazywanej ministrowi właściwemu do spraw rodziny przez wojewodę w zakresie środków na zadania wynikające z realizacji ustawy przez gminy	Art. 36 ust. 3	Obecnie wojewoda ma obowiązek przekazywać co miesiąc ministrowi właściwemu do spraw rodziny informację o stopniu wykorzystania środków na zadania wynikające z ustawy realizowane przez gminy.	Proponuje się zmianę zakresu tego obowiązku, tak by informacja przekazywana przez wojewodę nie dotyczyła wykorzystania środków przez gminy, lecz środków przysługujących gminom na realizację ustawy.	Proponowana zmiana wynika z faktu, że gminy niekoniecznie wykorzystują w sposób równomierny należne im środki wynikające z realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Mogą na przykład wydatkować te środki dwa razy w roku na nagrody dla pracowników zajmujących się Kartą. Minister właściwy do spraw rodziny potrzebuje natomiast – w celu ewentualnego zastosowania mechanizmu korygującego, o którym mowa w art. 36 ust. 5 - informacji o środkach, które są należne gminom za realizację zadań, ponieważ są zobowiązania budżetu państwa na realizację zadania z zakresu administracji rządowej. Informacji o wykorzystaniu środków przez gminy jest natomiast uzyskiwana dwa razy w roku na podstawie art. 19 ustawy.

15.	Przepisy przejściowe			<p>Proponuje się, aby osoby, które obecnie są posiadaczami Kart, mieli dwa lata na bezpłatne uzyskanie dostępu do aplikacji umożliwiającej wizualizację Karty na urządzeniach mobilnych, później natomiast konieczne byłoby wniesienie za to opłaty w wysokości 9,21 zł.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie ma zachęcić obecnych posiadaczy Karty Dużej Rodziny (na dzień 16.05.2017 r. jest to ponad 1,7 mln osób) do złożenia wniosku o Kartę Dużej Rodziny w postaci wizualizacji na urządzeniach mobilnych.</p>
-----	-----------------------------	--	--	--	--

Ponadto, konsekwencją zmian w powyższych ustawach jest również konieczność dokonania odpowiednich nowelizacji w następujących ustawach:

- z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.),
- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, z późn. zm.),
- z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.),
- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.),
- z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.),
- z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, z późn. zm.),
- z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.),
- z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.),
- z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.),
- z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1927, z późn. zm.),
- z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162, z późn. zm.),
- z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zadaniami organów administracji publicznej w zakresie niektórych rejestrów publicznych (Dz. U. poz. 777).

Wejście w życie ustawy.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r. z wyjątkiem mających wejść w życie z dniem 2 stycznia 2018 r.:

1) zmian stanowiących o przejęciu przez wojewodów zadań związanych z koordynacją świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego;

2) zmian w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – w zakresie zmian dotyczących wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

3) zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

4) zmian w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;

5) zmian w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, które mają wejść w życie 1 stycznia 2018 r..

Termin 1 sierpnia 2017 r. jest dostosowany do rozpoczynających się od sierpnia 2017 r. terminów składania wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego.

Termin 1 stycznia 2018 r. na rozpoczęcie wykonywania przez wojewodów zadań związanych z koordynacją świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego umożliwi wojewodom sprawne przygotowanie się do nowych zadań.

Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).